

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

Nr. 1.

WARSZAWA, dnia 31 stycznia 1935 r.

Rok I.

TREŚĆ:

I. OCHRONA I INSPEKCJA PRACY.

	Str.
1. Rozporządzenie M. O. S. z dnia 31.XII. 1934 r. w sprawie powołania Nadzw. Komisji Rozjemcz. dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze woj. wileńskiego i nowogrodzkiego na rok służbowy 1935/36 (Mon. Pol. z dn. 9.I. 1935 r. Nr. 7, poz. 10)	2
2. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 7.I. 1935 r. w sprawie nadania umowie zbiorowej z dn. 9.XI. 1934 r. mocy powszechnie obowiązującej dla niektórych przemysłów w części woj. poznańskiego (Mon. Pol. z dn. 23.I. 1935 r. Nr. 19, poz. 29)	3
3. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 7.I. 1935 r. w sprawie nadania umowie zbiorowej z dn. 4.X. 1934 r. mocy obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw stolarskich na terenie miasta wielkiej Gdyni (Mon. Pol. z dn. 25.I. 1935 r. Nr. 21, poz. 32)	3
4. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 16.I. 1935 r. w sprawie powołania Nadzw. Komisji Rozjemcz. dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze woj. krakowskiego oraz pow.: brzozowskiego, jarosławskiego, kolbuszowskiego, krośnieńskiego, łancuckiego, nizańskiego, przeworskiego, rzeszowskiego i tarnopolskiego w woj. lwowskim na rok służbowy 1935/36 (Mon. Pol. z dn. 22.I. 1935 r. Nr. 18, poz. 25)	4
5. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 7.I. 1935 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dn. 17.XI. 1934 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłowych i handlowych na terenie m. Gniezna i powiatu (z wyjątkiem zakładów w umowie wyłączonych). (Mon. Pol. z dn. 24.I. 1935 r. Nr. 20, poz. 30)	4
6. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 16.I. 1935 r. w sprawie podania o nadanie mocy powszechnie obowiązującej umowie zbiorowej z dn. 13.XI. 1934 r., dotyczącej warunków pracy i płacy dozorców domowych m. Poznania (Mon. Pol. z dn. 29.I. 1935 r. Nr. 24, poz. 39)	6
7. Okólnik G. I. Pr. z dn. 28.I. 1935 r. Nr. 3 w sprawie rozpowszechnienia w zakładach pracy przepisów o udzielaniu pierwszej pomocy w razie nieszczęśliwych wypadków	8

II. ZATRUDNIENIE I MIGRACJA.

1. Zarządzenie M. O. S. z dn. 24.I. 1935 r. w sprawie powierzenia wymiaru i poboru opłat na rzecz Funduszu Pracy od niektórych kategorii płatników ubezpieczalniom społecznym (Mon. Pol. z dn. 30.I. 1935 r. Nr. 25, poz. 40)	8
2. Pismo okólne M. O. S. z dn. 3.I. 1935 r. w sprawie dopuszczenia głuchoniemych do rejestracji w biurach pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia	9

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE.

1. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 22.XII. 1934 r. wydane w porozumieniu z M. Spr. Wewn. w sprawie współdziałania gmin przy wykonywaniu ubezpieczenia od wypadków drobnych producentów rolnych i ich rodzin na obszarze woj. poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części woj. śląskiego (Dz. U. R. P. z dn. 12.I. 1935 r. Nr. 1, poz. 2)	9
2. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 14.I. 1935 r. o zakresie nadzoru Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nad ubezpieczalniami społecznymi i o likwidacji okręgowych urzędów ubezpieczeń (Dz. U. R. P. z dn. 22.I. 1935 r. Nr. 3, poz. 23)	11
3. Pismo okólne M. O. S. z dn. 12.I. 1935 r. L. Un. 12/1-4 w sprawie interpretacji art. 111 i 112 ustawy o ubezpieczeniu społecznym	12

inw. 2542

	Str.
4. Pismo okólne M. O. S. z dn. 28.I. 1935 r. L. Un. 12/1-4 w sprawie interpretacji art. 110 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym	12

IV. OPIEKA SPOŁECZNA.

1. Okólnik M. O. S. z dn. 23.I. 1935 r. Nr. Oin. 1/1-5 w sprawie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim	13
2. Pismo okólne M. O. S. z dn. 26.I. 1935 r. Nr. On. 15/2-5 w sprawie wykonania przepisów prawnych z zakresu opieki społecznej	20

V. ZDROWIE PUBLICZNE.

1. Okólnik Nr. 3 M. O. S. z dn. 8.I. 1935 r. Nr. Zn. 50/Z/44-4 w sprawie zwalczania jaglicy	21
2. Okólnik Nr. 4 M. O. S. z dn. 26.I. 1935 r. Nr. Zn. 50/Z/49-4 w sprawie sposobu stosowania przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych względem przedstawicielstw państw zagranicznych	21
3. Okólnik Nr. 5 M. O. S. z dn. 25.I. 1935 r. Nr. Zn. 50/Z/37-4 w sprawie szczepionki zapobiegawczej przeciwko durowi brzuszemu	22
4. Pismo okólne M. O. S. z dn. 8.I. 1935 r. Nr. Zn. 50/Z/38-5 w sprawie rejestracji chorób zakaźnych	23
5. Pismo okólne M. O. S. z dn. 12.I. 1935 r. Nr. Zn. 2/a/1-5 w sprawie sprawozdania rocznego Ośrodków Zdrowia	23
6. Pismo okólne M. O. S. z dn. 14.I. 1935 r. Nr. Zn. 3c/1-5 w sprawie kursu z zakresu eugeniki	23
7. Pismo okólne M. O. S. z dn. 26.I. 1935 r. Nr. Zn. 9/1-5 w sprawie VII-go kursu dla lekarzy Ośrodków Zdrowia	25

VI. SPRAWY OGÓLNO-ADMINISTRACYJNE.

1. Okólnik Nr. 15 Prezesa Rady Min. z dn. 24.IV. 1934 r. Nr. 60-3/9 w sprawie odciążenia Najw. Trybunału Administracyjnego	26
2. Okólnik Nr. 1 M. O. S. z dn. 4.I. 1935 r. w sprawie zmiany na stanowisku Dyrektora Biura Personalnego	27
3. Okólnik Nr. 2 M. O. S. z dn. 15.I. 1935 r. Nr. W. 1/1-5 w sprawie tymczasowej instrukcji o organizacji służby ratownictwa sanitarnego obrony przeciwlotniczożagazowej biernej	27
4. Pismo okólne M. O. S. z dn. 23.I. 1935 r. Nr. Or. 10/1-5 w sprawie normalizacji druków	31
5. Pismo okólne M. O. S. z dn. 30.I. 1935 r. Nr. Or. 10/1-5 w sprawie normalizacji druków	31
6. Pismo okólne M. O. S. z dn. 26.I. 1935 r. Nr. Bd. 60/6-5 w sprawie przyjmowania obligacji Poczty Narodowej, jako ofiar i składek	32
7. Pismo okólne M. Skarbu z dn. 16.I. 1935 r. L. D. III. 1931/3 34 w sprawie przyjmowania obligacji 6% Poczty Narodowej na kaucje i wadja	32

I. Ochrona i inspekcja pracy.

1.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 31 grudnia 1934 r.

w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województw wileńskiego i nowogródzkiego na rok służbowy 1935/36.

(Monitor Polski z dn. 9.I. 1935 r. Nr. 7, poz. 10)

Na podstawie art. 1 i 2 ustawy z dnia 1 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisji Rozjemczych do za-

łatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 686) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Powołuję niniejszem Nadzwyczajną Komisję Rozjemczą dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województw wileńskiego i nowogródzkiego na rok służbowy 1935/36.

§ 2.

Przewodniczącym tej Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej mianuję p. Bolesława Leszczyńskiego, Inspektora Pracy XII Okręgu w Wilnie.

§ 3.

Skład tej Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej poza delegatami rządowymi określam w następujący sposób:

a) Rada Wojewódzka Związków Ziemian Ziemi Wileńskiej w Wilnie wyznaczy 2 przedstawicieli,

b) Rada Wojewódzka Związków Ziemian Ziemi Nowogródzkiej w Nowogródku wyznaczy 2 przedstawicieli,

c) Kresowy Związek Zawodowy Robotników Rolnych i Leśnych województw wileńskiego i nowogródzkiego w Wilnie wyznaczy 1 przedstawiciela,

d) Związek Zawodowy Robotników Rolnych i Leśnych województw wileńskiego i nowogródzkiego w Wilnie wyznaczy 1 przedstawiciela,

e) Związek Zawodowy Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie wyznaczy 1 przedstawiciela,

f) Chrześcijański Związek Zawodowy Leśników i Pracowników Rolnych w Wilnie wyznaczy przedstawiciela.

§ 4.

Pierwsze posiedzenie Komisji wyznaczono na dzień 10 stycznia 1935 r. o godzinie 11-ej w lokalu Inspektoratu Pracy XII Okręgu w Wilnie (ul. Ostrobramska 19).

Minister Opieki Społecznej

(—) Jerzy Paciorkowski

2.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 7 stycznia 1935 r.

w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 9 listopada 1934 r. mocy powszechnie obowiązującej dla niektórych przemysłów w części województwa poznańskiego.

(Monitor Polski z dn. 23.I. 1935 r. Nr. 19, poz. 29)

Na podstawie rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych i załatwianiu zatargów zbiorowych pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) i § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 1922 r. o przekazaniu Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej zarządu spraw pracy i opieki społecznej na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 168) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Nadaję moc obowiązującą dla wszystkich zakładów przemysłu chemicznego, spożywczego (z wyłączeniem wyrobu i rafinerji cukru,

oraz z wyłączeniem przemysłu spirytusowego), galanterijnego oraz dla zakładów handlowych m. Poznania i województwa poznańskiego z wyłączeniem miast i powiatów Ostrów, Gniezno, Bydgoszcz, Inowrocław, Wyrzysk i Szubin umowie zbiorowej z dnia 9 listopada 1934 r., zawartej w Poznaniu przez Okręgowy Związek Pracodawców Stowarzyszenie zarejestrowane w Poznaniu z jednej strony a Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Związek Związków Zawodowych, Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe w R. P. Okrąg Poznań oraz Polski Związek Zawodowy Pracowników w Przemysle i Handlu „Praca” Zarząd Główny w Poznaniu — z drugiej strony.

Tekst powyższej umowy został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 23 listopada 1934 r. („Monitor Polski” Nr. 281, poz. 389).

§ 2.

Umowa, wymieniona w § 1, zostaje wciągnięta do rejestru umów zbiorowych powszechnie obowiązujących.

§ 3.

Przeglądanie akt rejestrowych Ministerstwa Opieki Społecznej dozwolone jest każdemu w godzinach urzędowych. Pracodawcy i pracownicy, dla których umowa, wymieniona w § 1, jest na mocy rozporządzenia niniejszego obowiązująca, mogą żądać odpisów od stron, które umowę zawarły, za zwrotem kosztów.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) Jerzy Paciorkowski

3.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 7 stycznia 1935 r.

w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 4 października 1934 r. mocy obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw stolarskich na terenie miasta wielkiej Gdyni.

(Monitor Polski z dn. 25.I. 1935 r. Nr. 21, poz. 32)

Na podstawie rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych i załatwianiu zatargów zbiorowych pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) i § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 1922 r. o przekazaniu Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej zarządu spraw pracy i opieki społecznej na obsza-

rze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 168) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Nadaję moc obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw stolarskich na terenie miasta wielkiej Gdyni umowie zbiorowej z dnia 4 października 1934 r., zawartej w Gdyni przez Cech Mistrzów Stolarskich w Gdyni z jednej strony a Centralny Związek Robotników Budowlanych Oddział Stolarzy w Gdyni z drugiej strony.

Tekst powyższej umowy został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 9 listopada 1934 r. („Monitor Polski” Nr. 280, poz. 388).

§ 2.

Umowa, wymieniona w § 1, zostaje wciągnięta do rejestru umów zbiorowych powszechnie obowiązujących.

§ 3.

Przeglądanie akt rejestrowych Ministerstwa Opieki Społecznej dozwolone jest każdemu w godzinach urzędowych. Pracodawcy i pracownicy, dla których umowa, wymieniona w § 1, jest na mocy rozporządzenia niniejszego obowiązującą, mogą żądać odpisów od stron, które umowę zawarły, za zwrotem kosztów.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Jerzy Paciorkowski*

4.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 16 stycznia 1935 r.

w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województwa krakowskiego oraz powiatów: brzozowskiego, jarosławskiego, kolbuszowskiego, krośnieńskiego, łańcuckiego, niżańskiego, przeworskiego, rzeszowskiego i tarnobrzeskiego w województwie lwowskim na rok służbowy 1935/36.

(Monitor Polski z dn. 22.I. 1935 r. Nr. 18, poz. 25)

Na podstawie art. 1 i 2 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisji Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 686) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Powołuję niniejszem Nadzwyczajną Komisję Rozjemczą dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województwa krakowskiego oraz powiatów: brzozowskiego, jarosławskiego, kolbuszowskiego, krośnieńskiego, łańcuckiego, niżańskiego, przeworskiego, rzeszowskiego i tarnobrzeskiego w województwie lwowskim na rok służbowy 1935/36.

§ 2.

Przewodniczącym tej Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej mianuję p. Wacława Preniera, Naczelnika Wydziału Ministerstwa Opieki Społecznej.

§ 3.

Skład tej Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej poza delegatami rządowymi określami następujący sposób:

a) Związek Ziemian w Krakowie wyznaczy 4 przedstawicieli;

b) Związek Zawodowy Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie wyznaczy 2 przedstawicieli;

c) Związek Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Poznaniu wyznaczy 2 przedstawicieli.

§ 4.

Pierwsze posiedzenie Komisji wyznaczam na dzień 31 stycznia 1935 r. o godzinie 11-ej w lokalu Inspektoratu Pracy VII Okręgu w Krakowie (ul. Lubelska 27).

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Jerzy Paciorkowski*

5.

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 7 stycznia 1935 r.

w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 17 listopada 1934 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłowych i handlowych na terenie m. Gniezna i powiatu (z wyjątkiem zakładów w umowie wyłączonych).

(Monitor Polski z dn. 24.I. 1935 r. Nr. 20, poz. 30).

Związek Pracodawców m. Gniezna i okolicy i Sekretariat Związku Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Gnieźnie wniosły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych i załatwianiu zatargów zbiorowych pracy (Dz. Ust.

Rzeszy Niem. str. 1456) podanie o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłowych i handlowych na terenie m. Gniezna i powiatu (z wyjątkiem zakładów w umowie wyłączonych) umowie zbiorowej, zawartej w Gnieźnie w dniu 17 listopada 1934 r. pomiędzy Związkiem Pracodawców m. Gniezna i okolicy z jednej strony a Sekretarjatem Związku Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Gnieźnie z drugiej strony.

Tekst umowy podany jest poniżej.

Sprzeciw w sprawie nadania umowie mocy obowiązującej wnosić można do Ministerstwa Opieki Społecznej w ciągu dni 14 od ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) Jerzy Paciorkowski

UMOWA ZBIOROWA.

Pomiędzy Związkiem Pracodawców miasta Gniezna i okolicy Tow. zap. w Gnieźnie z jednej strony a Związkiem Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego Poznania, Sekretarjat Okręgu w Gnieźnie, z drugiej strony, zawarto następującą umowę zbiorową:

§ 1.

We wszystkich zakładach przemysłowych i handlowych na terenie miasta Gniezna i powiatu, z wyjątkiem zakładów przemysłowych, wyszczególnionych w § 3, obowiązuje następująca taryfa płacy, czyli stawki godzinne w złotych:

L. bież.	Kategoria pracowników	Gniezno miasto i okolica do 3 km.		W pozostałych miejscowościach powiatu gnieźnieńskiego	
		A.	B.	A.	B.
1	Rzemieślnik do 2 lat po wyuczeniu i przepracowaniu	0,41	0,47	0,37	0,42
2	Rzemieślnik od 2 do 4 lat po wyuczeniu i przepracowaniu	0,48	0,56	0,43	0,50
3	Rzemieślnik ponad 4 lata po wyuczeniu i przepracowaniu	0,62	0,70	0,56	0,63
4	Rzemieślnik pod L. bież. 2, o ile jest żonaty, otrzymuje płacę jak pod L. bież. 3				
5	Robotnik przyuczony i maszynowy	0,49	0,57	0,44	0,51
6	Robotnik od 16 do 18 lat	0,19	0,23	0,17	0,21
7	Robotnik od 18 do 21 lat	0,26	0,33	0,23	0,30
8	Robotnik ponad 21 lat samotny	0,41	0,47	0,37	0,42
9	Robotnik ponad 21 lat żonaty	0,48	0,56	0,43	0,50
10	Robotnica od 16 do 18 lat	0,18	0,20	0,16	0,18
11	Robotnica od 18 do 21 lat	0,23	0,26	0,21	0,23
12	Robotnica ponad 21 lat	0,30	0,33	0,27	0,30
13	Wóznica dokładki tygod.		2,35		2,10

§ 2.

Płace wyszczególnione w rubrykach A. mogą być zastosowane jedynie przy nowo przyjętych rzemieślnikach i robotnikach na przeciąg do sześciu tygodni od rozpoczęcia pracy. Poza tem obowiązują płace wyszczególnione w rubrykach B.

Płace wyszczególnione w § 1 są płacami minimalnymi. Poszczególnym pracownikom, zależnie od ich zdolności i okresu przepracowanego w danym zakładzie pracy, mogą być płace te podwyższone.

W przedsiębiorstwach sezonowych nie wolno stosować stawek wyszczególnionych w rubrykach A. w stosunku do robotników pod L. bież. 5 — 12 taryfy. Poza tem w tych przedsiębiorstwach robotnik ponad 21 lat samotny (L. bież. 8) otrzymuje płacę, jak robotnik ponad 21 lat żonaty (L. bież. 9 taryfy).

§ 3.

Zpod działania powyższej taryfy wyłącza się: przemysł wyrobu i rafinerji cukru, przemysł garbarski, oraz przemysł budowlany — ostatni tylko w stosunku do robotników wykwalifikowanych, t. j. rzemieślników, — dla których istnieją odrębne umowy.

§ 4.

Płace akordowe i premjowe regulują poszczególne przedsiębiorstwa indywidualnie, przyczem gwarantuje się przy normalnej wydajności pracy co najmniej stawki godzinne.

§ 5.

Celem właściwego zastosowania niniejszej taryfy, dzieli się miejscowości całego obwodu na dwie klasy, w myśl czego należą:

do klasy I Gniezno miasto i okolica do 3 km,

do klasy II wszystkie pozostałe miejscowości powiatu gnieźnieńskiego.

Miejscowości klasy II stosują płace o 10% niższe, jak klasa I. (Wyszczególnienie stawek dla poszczególnych klas w § 1).

§ 6.

Umowa niniejsza obowiązuje od dnia 19 listopada 1934 r. na czas nieokreślony. Strony obowiązuje jednomiesięczny termin wypowiedzenia i to z końcem miesiąca kalendarzowego.

Gniezno, dnia 17 listopada 1934 r.

Związek Pracodawców miasta Gniezna i okolicy Tow. zap. w Gnieźnie:

przewodniczący.

(—) Scholtz

sekretarz

(—) Cz. Margowski

Sekretarjat Związku Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zaw. Polskiego w Gnieźnie:

(—) Brzeziński

6.

OBWIESZCZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 16 stycznia 1935 r.

w sprawie podania o nadanie mocy powszechnie obowiązującej umowie zbiorowej z dnia 13 listopada 1934 r., dotyczącej warunków płacy i pracy dozorców domowych m. Poznania.

(Monitor Polski z dn. 29.I. 1935 r. Nr. 24, poz. 39)

Związek Zawodowy Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego Oddział w Poznaniu, zwrócił się na podstawie § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. U. Rz. Niem., str. 1456) do Ministerstwa Opieki Społecznej o nadanie mocy powszechnie obowiązującej umowie zbiorowej, zawartej w Poznaniu w formie orzeczenia Komisji Pojednawczo-Rozjemczej, ustalającego warunki pracy i płacy dozorców domowych, przyjętego przez Towarzystwo Właścicieli Domów i Nieruchomości w Poznaniu pismem z dn. 24 listopada 1934 r. z jednej strony a Związek Zawodowy Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego Oddział w Poznaniu z drugiej strony w brzmieniu zmienionem za wspólną zgodą przez obie strony.

Tekst umowy podaje się w załączeniu.

Sprzeciwu przeciwko nadaniu umowie mocy powszechnie obowiązującej można zgłaszać pisemnie do Ministerstwa Opieki Społecznej w ciągu 14 dni od daty niniejszego obwieszczenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Jerzy Paciorewski*

ORZECZENIE

Komisji Pojednawczo-Rozjemczej dla spraw dozorców domowych m. Poznania, ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych m. Poznania na okres czasu od dnia 1 stycznia 1935 do dnia 31 marca 1936 r.

Na podstawie § 27 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach taryfowych, wydziałach robotniczych i zatargach zarobkowych (Dz. U. Rz. Niem., str. 1456) — Wydział Rozjemczy dla spraw dozorców domowych m. Poznania — w składzie:

Przewodniczącego: Kazimierza Motylińskiego, oraz członków: Juliana Dalkowskiego, Romana Kuleczki i Stefana Mikołajewskiego, jako przedstawicieli pracodawców, oraz Józefa Sobczaka, Bolesława Winnickiego i Michała Wórocha, jako przedstawicieli pracobiorców,—

na posiedzeniu w dniu 13 listopada 1934 r. orzekł w sprawie warunków pracy i płacy dozorców domowych co następuje:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli domów i nieruchomości m. Poznania, a z drugiej strony — wszystkich zatrudnionych przez nich dozorców domowych.

§ 2.

Za dozorcę domowego, podlegającego niniejszemu orzeczeniu, uważa się osobę, spełniającą na żądanie właściciela nieruchomości poniższe obowiązki:

1) codzienne oczyszczanie i zmiatanie oraz utrzymywanie wzorowego porządku w podwórzu, w sieniach, przed domem na chodnikach i do połowy ulicy, przy frontowych wejściach do klatek schodowych — jeden raz dziennie, rano, z jednoczesnym otwarciem bramy wejściowej, w myśl obowiązujących przepisów policyjnych, oraz w miarę potrzeby w ustępach podwórzowych, w klatkach schodowych i gankach, piwnicy, pralni, górcie do suszenia bielizny i w korzytarzach na górze.

2) Codzienne zapalanie i gaszenie światła o wyznaczonej policyjnie godzinie w sieniach, w klatkach schodowych i w miejscach do wspólnego użytku z jednoczesnym i punktualnym zamknięciem bramy wejściowej według przepisów policyjnych.

3) Usuwanie śniegu na podwórzu oraz z chodników i jezdni przed domem, oraz posypywanie chodników piaskiem w czasie gołoledzi, w myśl obowiązujących przepisów policyjnych.

4) Umycie ścian i okien w klatkach schodowych oraz jednoczesne mycie schodów jeden raz do roku.

5) Zawiadomienie właściciela domu względnie administratora o zaszytych uszkodzeniach w budynkach oraz w instalacjach elektrycznych, gazowych, wodociągowych, centralnego ogrzewania i t. p.

6) Wykonywanie wszelkich czynności, wynikających z przepisów policyjnych i porządkowych w odniesieniu do nieruchomości.

7) Czyszczenie ścieków i nadzór nad studzienkami ściekowymi w miarę potrzeby.

§ 3.

1) Zmiatanie schodów względnie ich mycie, z wyjątkiem, przewidzianym w p. 4 § 2 orzeczenia, nie należy do obowiązków dozorca domowego.

2) W tych wypadkach, w których czynności te będzie wykonywać dozorca za lokatora, powinien otrzymać za to od lokatora wynagrodzenie za obopólnym porozumieniem z lokatorem.

3) W tych zaś domach, w których czynności te wykonywa dozorca na żądanie właściciela domu, z wyjątkiem przewidzianym w § 2 p. 4 niniejszego orzeczenia, otrzymuje za to osobne wynagrodzenie od właściciela.

4) Za wszelkie inne czynności, niewymienione w niniejszej umowie, a wymagane przez właściciela domu, dozorca otrzymuje osobne wynagrodzenie od właściciela.

§ 4.

Wynagrodzenie.

1) W domach parterowych i willach wynagrodzenie dozorca ustala się na podstawie indywidualnych umów za obopólnym porozumieniem stron zainteresowanych.

2) W domach piętrowych z jednym wejściem frontowym, bez względu na wysokość domu, zasadnicze wynagrodzenie dozorca wynosi 30 zł miesięcznie, o ile dalsze postanowienia niniejszego orzeczenia nie stanowią inaczej. Za każde dalsze frontowe wejście dolicza się 20%, a za każde wejście podwórzowe, z wyjątkiem wejść wyłącznie kuchennych, dolicza się 10%.

U w a g a: Za osobne wejście frontowe uważa się wejście, prowadzące do osobnej klatki schodowej.

Dom narożnikowy uważa się za dom z jednym dodatkowym wejściem, za które dozorca otrzymuje 20% dodatek.

U w a g a II: Pod pojęciem domu narożnikowego uważa się dom przy skrzyżowaniu dwóch ulic, o jednym wejściu.

3) W domach, posiadających do 10 lokatorów i które posiadają w większości małe 1 — 2 pokojowe mieszkania z kuchnią, ustalone w powyższy sposób wynagrodzenie redukuje się o 1/3 część.

4) W domach 1-piętrowych, posiadających do 5 lokatorów, zasadnicze wynagrodzenie nie może przekraczać 15 zł miesięcznie.

5) Za prowadzenie meldunków dolicza się 5 złotych miesięcznie.

U w a g a: Prowadzenie meldunków nie należy do obowiązków dozorca domu.

6) Za oświetlenie nieruchomości inne, niż elektryczne, dolicza się 10% od zasadniczego wynagrodzenia.

7) Od ustalonej w powyższy sposób sumy wynagrodzenia odlicza się ustawową wartość mieszkania, według norm podstawowego komornego z 1914 roku.

8) Przyznaje się wynagrodzenie stałe dozorcą stale zatrudnionym. Wysokość stałego wynagrodzenia powinna odpowiadać miejscowym zwyczajom z zapewnieniem minimum egzystencji dozorca.

9) Korzystniejsze warunki wynagrodzenia pozostają bez zmian na okres obowiązywania niniejszego orzeczenia.

§ 5.

Wszelkie narzędzia, potrzebne do wykonywania obowiązków dozorca, kupuje i dostarcza właściciel domu.

§ 6.

Pracodawca dokona w miarę potrzeby białenia ścian i sufitów w mieszkaniu służbowym, w każdym razie co najmniej raz na trzy lata.

§ 7.

Rozwiązanie stosunku służbowego i zwolnienie mieszkania służbowego następuje za obustronnym 3-miesięcznym wypowiedzeniem na koniec kwartału kalendarzowego, z wyjątkiem tych wypadków, w których wypowiedzenie i zwolnienie mogą nastąpić natychmiast w myśl postanowień art. 18 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 16.III. 1918 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324) o umowie o pracę robotników.

§ 8.

Pracodawca wyda pracobiorcy t. zw. książeczkę obrachunkową, czyli książeczkę, w której na piśmie ustalone będą warunki pracy i płacy dozorca, przyczem właściciel zobowiązany jest wpisać każdorazowo wypłaty względnie wynagrodzenia pracobiorcy. Obok książeczki obrachunkowej dopuszczalne są dalsze dowody zwolnienia z zobowiązań w myśl kodeksu zobowiązań.

§ 9.

Orzeczenie niniejsze zostaje wydane na okres 1 roku i 3 miesiące i obowiązuje od dnia 1 stycznia 1935 r. do dnia 31 marca 1936 r.

§ 10.

Wszelkie zatargi, wynikłe pomiędzy właścicielami domów a dozorcami, w razie niedojścia do polubownego załatwienia, załatwiają Sady Państwowe na warunkach ogólnych.

Przewodniczący Wydziału Rozjemczego:

(—) *Motyliński*

(—) *Juljan Dalkowski*

(—) *Kuleczka Roman*

(—) *Mikołajewski Stefan*

(—) *Sobczak Józef*

(—) *Bolesław Winnicki, adw.*

(—) *Woroch Michał*

Poznań, dnia 17 listopada 1934 r.

7.

**OKÓLNIK
GŁÓWNEGO INSPEKTORA PRACY**

z dnia 28 stycznia 1935 r. Nr. 3

**w sprawie rozpowszechnienia w zakładach
pracy przepisów o udzielaniu pierwszej pomocy
w razie nieszczęśliwych wypadków.**

Do

Panów Inspektorów Pracy wszystkich
okręgów i obwodów.

Niniejszem zawiadamiam, iż Polski Czerwony
Krzyż wydał przepisy o udzielaniu pierwszej
pomocy w nagłych wypadkach, przyczem za-
sądosowano formę druku plakatowego, przeznaczo-
ną do wywieszenia na widocznym miejscu.

Wymienione przepisy całkowicie nadają
się do stosowania i wywieszania w zakładach
pracy.

Zarząd Główny Polskiego Czerwonego
Krzyża rozesła wymienione przepisy wszyst-
kim Panom Inspektorom Pracy celem zapozna-
nia się z nimi.

Z uwagi na pożyteczność rozpowszechnie-
nia tych przepisów w zakładach pracy, polecam
Panom Inspektorom Pracy poczynienie starań,
ażby wymienione przepisy zostały wywieszane
we wszystkich rejestrowanych zakładach
pracy.

Wymienione przepisy są do nabycia w wo-
jewódzkich oddziałach Polskiego Czerwonego
Krzyża, w miastach powiatowych i wydzielon-
ych za cenę 3 zł.

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu:

(—) M. Klott

II. Zatrudnienie i Imigracja.

1.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 24 stycznia 1935 r.

**w sprawie powierzenia wymiaru i poboru opłat
na rzecz Funduszu Pracy od niektórych kate-
gorij płatników ubezpieczalniom społecznym.**

(Monitor Polski z dn. 30.I. 1935 r. Nr. 25, poz. 40)

Na podstawie § 5a rozporządzenia Prezesa
Rady Ministrów z dnia 31 marca 1933 r. o świad-
czeniach na rzecz Funduszu Pracy (Dz. U. R. P.
Nr. 22, poz. 176), zmienionego rozporządzeniem
z dnia 22 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 110,
poz. 978), zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wymiar i pobór opłat na Fundusz Pracy,
przewidziany w § 3 ust. 3 i § 4 rozporządzenia
Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 marca 1933 r.
w stosunku do zakładów pracy, które w dniu
2 stycznia 1935 r. nie znajdowały się w ewiden-
cji Funduszu Bezrobocia, powierza się ubez-
pieczalniom społecznym, które będą wykony-
wały również kontrolę tych opłat.

Wymiaru i poboru opłat na rzecz Fundu-
szu Pracy, należnych do dnia 31 stycznia
1935 r., dokonają ubezpieczalnie społeczne od
wszystkich zakładów pracy, przy zastosowaniu
dotychczas obowiązujących przepisów.

Na obszarze górnośląskiej części woje-
wództwa śląskiego w zakresie wymiaru i pobo-
ru opłat pozostają w mocy dotychczasowe prze-
pisy.

§ 2.

Zarządy obwodowe Funduszu Bezrobocia
winny sporządzić i przesłać właściwym ubez-
pieczalniom społecznym dokładne wykazy za-
kładów pracy, które znajdowały się w dniu
2 stycznia 1935 r. w ewidencji Funduszu Bezro-
bocia, a mają siedzibę na terenach tych ubez-
pieczalni.

§ 3.

Zakłady pracy uruchomione po dniu
2 stycznia 1935 r. powinny uiszczać opłaty,
przewidziane w § 1 niniejszego zarządzenia,
a należne za czas od 1 lutego 1935 r.:

1) do właściwego Zarządu obwodowego
Funduszu Bezrobocia — o ile w chwili urucho-
mienia ich podlegają przepisom ustawy o za-
bezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

2) do właściwej ubezpieczalni społecz-
nej — o ile tym przepisom w chwili uruchomie-
nia nie podlegają.

Późniejsze zmiany w tym względzie nie
wpływają na właściwość instytucji wymienio-
nych w poprzednim ustępie do wymiaru i po-
boru opłat.

Zarządy obwodowe Funduszu Bezrobocia
winny każdorazowo zawiadamiać właściwe
ubebezpieczalnie społeczne o przyjęciu do swej
ewidencji nowopowstałych zakładów pracy,
wskazanych w ust. 1 pkt. 1).

§ 4.

Odnośnie wymiaru i poboru, jak również
terminów uiszczania przez zakłady pracy po-
wyższych opłat do ubezpieczalni społecznych,

mają odpowiednie zastosowanie przepisy, dotyczące składek na rzecz tych instytucyj.

§ 5.

Przepisy § 20 i 21 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 marca 1933 r., zmienionego rozporządzeniem z dnia 22 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 978), mają zastosowanie i do ubezpieczalni społecznych, z tem, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych zachowuje swe ustawowe i statutowe uprawnienia w zakresie normatywnym i kontroli.

§ 6.

Wysokość odszkodowania dla ubezpieczalni społecznych za czynności związane z wymiarem, poborem i kontrolą opłat na Fundusz Pracy będzie określona oddzielnym zarządzeniem.

§ 7.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1935 r.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Jerzy Paciorkowski*

2.

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 3 stycznia 1935 r. Nr. 6312/Pzm.

w sprawie dopuszczenia głuchoniemych do rejestracji w biurach pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia.

Do

Dyrekcji Funduszu Bezrobocia
w/m Traugutta 6.

W związku z pismem ogólnym Nr. 988/Pzm. z dnia 26 lutego 1934 r., w sprawie wprowadzenia ograniczeń przy rejestracji poszukujących pracy przez publiczne biura pośrednictwa pracy, Ministerstwo Opieki Społecznej powiadamia, że powołane w pkt. II B. rzeczono pisma okólnego wskazania co do uznania za niezdolnych do zarobkowania osób głuchych i niemych, nie dotyczą głuchoniemych, którzy wykazą się wykształceniem zawodowym bądź świadectwami z pracy zawodowej, ponadto zaś potrafią się porozumiewać przy pomocy własnego głosu i odczytywania odpowiedzi z ust rozmówcy. Głuchoniemi ci powinni być rejestrowani na ogólnych zasadach przez biura pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia.

Podlegają również rejestracji ci niezdolni do zarobkowania, wymienieni w pkt. II A i B powyższego pisma okólnego, którzy są uprawnieni do zasiłków na wypadek bezrobocia.

O wydanych w powyższej sprawie zarządzeniach Ministerstwo pragnie być poinformowane w terminie 14 dniowym.

e

Naczelnik wydziału:

(—) *M. Biesiekiński*

III. Ubezpieczenia społeczne.

1.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 22 grudnia 1934 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie współdziałania gmin przy wykonywaniu ubezpieczenia od wypadków drobnych producentów rolnych i ich rodzin na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego.

(Dz. U. R. P. z dnia 12.I. 1935 r. Nr. 1, poz. 2)

Na podstawie art. 305 ust. 1 i 319 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) oraz § 12 ust. 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. w sprawie ubezpieczenia od wypadków drobnych producentów rolnych i ich rodzin na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 793) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przy wykonywaniu ubezpieczenia od wypadków drobnych producentów rolnych i ich rodzin, unormowanego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 793) zarządy gmin na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego obowiązane są do współdziałania z ubezpieczalniami społecznymi i Zakładem Ubezpieczenia od Wypadków w zakresie: a) ustalania obowiązku ubezpieczenia drobnych producentów rolnych i prowadzenia ewidencji ubezpieczonych, b) wymiaru i poboru składek ubezpieczeniowych, c) przeprowadzania dochodzeń w celu ustalenia okoliczności, uprawniających drobnych producentów rolnych i ich rodziny do korzystania ze świadczeń wypadkowych, d) przeprowadzania dochodzeń oraz udzielania informacji na żądanie wymienionych instytucyj ubezpieczeń społecznych we wszystkich sprawach, związanych z wykonywaniem tego ubezpieczenia.

§ 2. (1) W zakresie ustalania obowiązku ubezpieczenia drobnych producentów rolnych

i prowadzenia ewidencji ubezpieczonych zarządy gmin obowiązane są:

1) donosić z własnej inicjatywy właściwej ubezpieczalni społecznej o każdym rozpoczęciu nowego i zwinieniu dawnego gospodarstwa i przedsiębiorstwa pobocznego, posiadanego, dzierżawionego lub użytkowanego przez drobnego producenta rolnego na obszarze gminy, jak również o każdej zmianie okoliczności, od których w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 793) uzależnione jest obowiązkowe ubezpieczenie drobnych producentów rolnych lub wymiar składek.

2) potwierdzać na żądanie ubezpieczalni społecznej, bądź na bezpośrednie żądanie producenta rolnego, prawdziwość danych, zgłaszanych przezeń odnośnie do gospodarstwa i przedsiębiorstwa pobocznego.

(2) Ponadto w celu uzupełnienia posiadanej przez ubezpieczalnię społeczną ewidencji gospodarstw i przedsiębiorstw pobocznych, których właściciele, dzierżawcy i użytkownicy podlegali w dniu 1 stycznia 1934 r. obowiązkowi ubezpieczenia normowanego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 793), zarządy gmin obowiązane są na żądanie ubezpieczalni społecznych skontrolować i uzupełniać przesyłane im przez ubezpieczalnię dane.

§ 3. Czynności zarządów gmin w zakresie wymiaru i poboru składek są następujące:

1) Ubezpieczalnie społeczne przesyłają właściwym zarządom gmin w dwóch egzemplarzach wykazy składek, przypadających od poszczególnych drobnych producentów rolnych. W ciągu 7-miu dni po otrzymaniu wykazu zarząd gminy obowiązany jest wyłożyć ten wykaz w urzędzie gminnym, na przeciąg dwóch tygodni, celem przejrzania go przez zainteresowanych. Najmniej na 3 dni przed wyłożeniem wykazu zarząd gminy podaje o tem do publicznej wiadomości w sposób przyjęty dla ogłoszeń organów gminnych. Ogłoszenie powinno również zawierać: a) pouczenie o możliwości wnoszenia do właściwej ubezpieczalni społecznej za pośrednictwem zarządu gminy sprzeciwów w ciągu 4-ch tygodni od dnia wyłożenia wykazów do przejrzania, b) pouczenie o tem, że wniesienie sprzeciwu nie wstrzymuje obowiązku zapłaty wymierzonej składki, c) oznaczenie ostatecznego terminu do uiszczania składek (pkt. 3).

2) Wniesione przez drobnych producentów rolnych sprzeciwy zarząd gminy obowiązany jest opatrzyć datą wpływu, własnymi uwagami co do prawdziwości okoliczności faktycznych, przytoczonych w sprzeciwie, zaznaczając wyraźnie, czy, o ile i dlaczego wniesiony sprzeciw zasługuje lub nie zasługuje na uwzględnienie, oraz przesyłać je do właściwej ubezpieczalni społecznej najdalej w ciągu dwóch tygodni od wpływu terminu do wnoszenia sprzeciwów. Wnoszone za pośrednictwem zarządu gminy sprzeciwy mogą mieć formę oświadczeń składanych do protokołu, spisanych przez funkcjonariusza gminy.

3) Z upływem terminu do wyłożenia wykazu, zarząd gminy powinien przystąpić do pobierania wymierzonych przez ubezpieczalnię społeczną składek. Termin uiszczania składek w myśl § 12 rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 496) upływa z końcem 4-go tygodnia od dnia wyłożenia wykazu wymiaru składek w urzędzie gminnym. Bez zgody ubezpieczalni społecznej zarząd gminy nie może odraczać terminów płatności składek, ani też rozkładać należności na ratalne spłaty, przypadające poza obowiązujący, końcowy termin płatności składek.

4) Najpóźniej w ciągu 14 dni po upływie terminu płatności składek, zarząd gminy zwraca ubezpieczalni społecznej jeden egzemplarz wykazu wymiaru składek z poświadczeniem czasokresu wyłożenia go w urzędzie gminnym. Drugi egzemplarz wykazu pozostaje w gminie, w celu odnotowywania w nim wpłacanych po terminie składek; o każdej wpłacie, dokonanej po terminie, zarząd gminy obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić ubezpieczalnię społeczną. Przy pobieraniu składek, wpłacanych po przepisany terminie, zarząd gminy pobiera również od płatnika obowiązujące odsetki zwłoki.

5) Składki uiszczone w terminie płatności, zarządy gmin przekazują właściwej ubezpieczalni społecznej najdalej w ciągu 5 dni po upływie terminu płatności składek. Składki zaś, uiszczone po terminie płatności, zarządy gmin przekazują w następujących terminach: składki, otrzymane w ciągu pierwszych 15 dni miesiąca, zarządy gmin przekazują do dnia 20 tegoż miesiąca, składki zaś otrzymane w drugiej połowie miesiąca — do dnia 5 następnego miesiąca. Przy przekazywaniu składek zarząd gminy potrąca wynagrodzenie, przewidziane w § 5, zawiadamiając o tem jednocześnie ubezpieczalnię społeczną.

§ 4. (1) Celem ustalenia okoliczności mających znaczenie dla stwierdzenia prawa do świadczeń z powodu wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej oraz wysokości tych świadczeń, zarządy gmin na żądanie ubezpieczalni społecznej lub Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków przeprowadzają odpowiednie dochodzenia. Przy przeprowadzaniu tych dochodzeń zarządy gmin obowiązane są stosować się do wskazówek ubezpieczalni społecznej i Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków.

(2) Zarządy gmin badają również z własnej inicjatywy, czy w poszczególnych przypadkach nie zachodzi bezprawne korzystanie ze świadczeń, i zawiadamiają o swych spostrzeżeniach ubezpieczalnię społeczną.

§ 5. Tytułem wynagrodzenia gminy otrzymują 2% od sumy pobranych przez nie składek.

§ 6. Na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego we wszystkich przypadkach, w których w myśl rozporządzenia niniejszego właściwa jest ubezpieczalnia społeczna,

właściwy jest oddział Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków w Chorzowie.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Jerzy Paciorkowski*

2.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 14 stycznia 1935 r.

o zakresie nadzoru Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nad ubezpieczalniąmi społecznymi i o likwidacji okręgowych urzędów ubezpieczeń.

(Dz. U. R. P. z dn. 22.I. 1935 r. Nr. 3, poz. 23)

Na podstawie art. 254 ust. 2 i art. 263 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) w brzmieniu, nadanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o zmianie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 855), oraz na podstawie art. 5 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzam, co następuje:

§ 1. Do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie wykonywania bezpośredniego nadzoru nad ubezpieczalniąmi społecznymi należy:

- 1) kontrola wykonywania przepisów ustaw, rozporządzeń, statutów i regulaminów,
- 2) zatwierdzanie regulaminów dla chorych i regulaminów dla odrębnych organów, przewidzianych w art. 93 ust. 1 lit. a, oraz zatwierdzanie zmian tych regulaminów,
- 3) zatwierdzanie przepisów służbowych w granicach zatwierdzonych przez Ministra Opieki Społecznej przepisów ramowych,
- 4) zatwierdzanie uchwał i decyzji w następujących sprawach majątkowych (art. 257 ust. 1 pkt. 1—5, 7 i 8):
 - a) preliminarzy budżetowych,
 - b) dokonywania inwestycji pozabudżetowych,
 - c) dokonywania w razie konieczności wydatków pozabudżetowych, lub wydatków przed zatwierdzeniem budżetu,
 - d) zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych,
 - e) lokaty funduszy,
 - f) zaciągania pożyczek na terminy dłuższe i w wysokości wyższej, niż oznaczone przez Zakład,
 - g) zaciągania pożyczek, zabezpieczonych majątkiem,

- 5) zatwierdzanie uchwał w sprawie dysponowania funduszem rezerwowym (art. 237 ust. 5),
- 6) zatwierdzanie uchwał w sprawie sposobu tworzenia i użytkowania funduszy specjalnych w przypadkach, przewidzianych w art. 238,
- 7) wyrażanie zgody na przewidziane w art. 222 ust. 2 ustawy podwyższenie składki,
- 8) wyrażanie zgody na zawieranie umów o udzieleniu pomocy lekarskiej osobom, nie podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia, przewidzianych w art. 24 ust. 4, z zastrzeżeniem obowiązku uprzedniego zasięgnięcia opinii izb lekarskich w przypadkach ust. 5 tego artykułu,
- 9) zatwierdzanie warunków udzielania pomocy lekarskiej pracownikom rolnym na podstawie umów ubezpieczalni społecznych z pracodawcami rolnymi (art. 212 ust. 9).

§ 2. (1) Dla wykonywania wskazanych w § 1 czynności nadzorczych Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma prawo:

- 1) sprawdzania w każdym czasie załatwiania spraw i prowadzenia rachunkowości w ubezpieczalniąch społecznych, a także sprawdzania wykonywania przez nie czynności w zakresie lecznictwa,
- 2) delegowania przedstawicieli na posiedzenia organów ubezpieczalni społecznych z prawem przemawiania poza kolejnością mówców,
- 3) zwoływania z własnej inicjatywy organów ubezpieczalni na posiedzenia nadzwyczajne,
- 4) przedkładania Ministrowi Opieki Społecznej wniosków w sprawach, wskazanych w art. 256 ust. 1 pkt. 4—7.

(2) W przypadkach, przewidzianych w art. 255 pkt. 6, Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien zawiadomić Ministra Opieki Społecznej, a jeżeli wykonanie uchwały grozi niepowetowanymi stratami, zawiesić uchwałę organów i zawiadomić niezwłocznie Ministra Opieki Społecznej. Jeżeli Minister Opieki Społecznej nie poweźmie w ciągu 14 dni decyzji w trybie art. 255 pkt. 6, zawiesznie traci moc obowiązującą.

(3) Przy zatwierdzaniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych preliminarzy budżetowych ubezpieczalni społecznych stosuje się odpowiednio tryb postępowania, wskazany w art. 259 ustawy.

(4) Wskazane w art. 260 ust. 1 ustawy obowiązki ubezpieczalni społecznych, członków ich organów i ich pracowników ciąży na nich również wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie jego funkcji nadzorczych.

§ 3. Wszystkie postanowienia (zarządzenia, rozstrzygnięcia) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie nadzoru powinny być wydawane na piśmie. Ubezpieczalniąom społecz-

nym służy prawo zaskarżenia postanowienia w ciągu dni 14 od daty doręczenia, o czym należy umieścić odpowiednie pouczenie w postanowieniu. Skargi wnoszą się bezpośrednio do Ministra Opieki Społecznej.

§ 4. Przy wykonywaniu czynności nadzorczych w stosunku do ubezpieczalni społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych obowiązany jest stosować się do zarządzeń i instrukcji Ministra Opieki Społecznej.

§ 5. (1) Czynności, wskazane w § 1 pkt. 2, 3, 4 i 5, przejmują Zakład Ubezpieczeń Społecznych z dniem 1 lutego 1935 r. Pozostały zakres czynności nadzorczych, wskazanych w § 1, Zakład przejmują z dniem 1 kwietnia 1935 r.

(2) Niezałatwione do wskazanych w ust. 1 terminów sprawy, należące w myśl rozporządzenia niniejszego do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, będą w powyższych terminach przekazane przez okręgowe urzędy ubezpieczeń Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych.

§ 6. Okręgowe urzędy ubezpieczeń utworzone na podstawie ustawy z dnia 19 maja 1920 roku o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 272) i nadal działające na podstawie art. 308 ustawy o ubezpieczeniu społecznym zostają zniesione z dniem 31 marca 1935 r.

§ 7. Artykuły, przytoczone w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia, oznaczają artykuły ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym, która w rozporządzeniu niniejszym oznaczana jest w skróceniu wyrazem: „ustawa”.

8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1935 r.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Jerzy Paciorkowski*

3.

PISMO OKÓLNE

Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 12 stycznia 1935 r. L. Un. 12/1-4

w sprawie interpretacji art. 111 i 112 ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

Do

Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń
w Warszawie.

Załatwiając pisma Urzędu Nr. 2822/I, 3508/I, 3879/I, 3880/I, 4313/I i 4330/I, dotyczące interpretacji art. 111 i 112 ustawy z dn. 28.III. 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym — Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia niniejszym, co następuje:

1) Ograniczenie co do wieku, przewidziane w p. 2) art. 111 ustawy, należy stosować zarówno do dzieci wymienionych w tym punkcie, jak i do wnuków; granica ta natomiast nie ma za-

stosowania do osób wyszczególnionych w art. 112 ust. 3 ustawy.

2) Z brzmienia art. 111 i art. 112 ust. 3 ustawy wynika, że prawo do świadczeń dla dwóch osób z pozostałej rodziny, względnie jednej osoby, nie należącej do rodziny, jest niezależne od posiadania członków rodziny w rozumieniu art. 111, a zatem osoby te mogą być uprawniane do świadczeń obok osób, wyszczególnionych w art. 111 ustawy i bez względu na ilość tych osób.

Zaznaczyć również należy, że przepis ust. 3, art. 112 stosuje ograniczenie tylko co do ilości osób tym przepisem objętych, a nie określa kolejności ich uprawnień, wobec czego uznać należy, że wybór uprawnionych „zpośród pozostałej rodziny obowiązkowo ubezpieczonego” należy do ubezpieczonego.

Nadmienia się przytem, że z pozostałej rodziny ubezpieczonego, przewidzianej ust. 3 art. 112, można zgłosić również dzieci i wnuki powyżej lat 16, nie odpowiadające warunkom art. 111 p. 2, gdyż wspomniany art. 112 ust. 3 mówi o pozostałej rodzinie, a nie o dalszej, jak również dlatego, że przy odmiennej wykładni tego przepisu dalsi krewni, których uprawnienia nie są ograniczone wiekiem, mieliby większe prawa niż krewni bliżsi, co byłoby oczywistym absurdem.

3) Przewidziany w ust. 3 art. 112 ustawy *sui generis* 13-o tygodniowy okres wyczekiwania odnosi się do dwóch osób z pozostałej rodziny ubezpieczonego osobno zgłoszonych, przyczem okres ten liczy się wstecz od dnia zachorowania; wspomniany okres wyczekiwania nie może być stosowany w wypadkach, gdy osoby, o których mowa, przyjęte zostały do wykazu ubezpieczalni na podstawie pierwotnego zgłoszenia (art. 21 ustawy o ubezpieczeniu społecznym i § 14 rozp. Min. Op. Społ. z dnia 28.XII. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 818);

4) Analogicznie do powyższego — 13-o tygodniowy okres wyczekiwania winien być stosowany również przy udzielaniu świadczeń osobie nie należącej do rodziny i posiadającej co najmniej od 6-ciu miesięcy warunki, wymienione w p. 1, 2 i 3 ust. 1 art. 112, o ile została ona przyjęta do ubezpieczenia na podstawie późniejszego osobnego zgłoszenia.

Dyrektor Departamentu:

(—) *St. Makowiecki*

4.

PISMO OKÓLNE

Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 28 stycznia 1935 r. L. Un. 12/1-4

w sprawie interpretacji art. 110 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

Do

Ubezpieczalni społecznej
w Warszawie.

Załatwiając pismo ubezpieczalni z dnia 17.XII. 1934 r. Zn. U. 37. 45/I. K., dotyczące interpretacji art. 110 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ubez-

pieczeniu społecznem — Ministerstwo Opieki Społecznej niniejszem wyjaśnia, co następuje:

Wobec pozytywnego przepisu ustępu ostatniego art. 117 ustawy o ubezpieczeniu społecznem, stwierdzającego, że świadczenia przyznane na skutek okoliczności powstałych przed dniem ustania obowiązku ubezpieczenia, nie ulegają żadnemu ograniczeniu z powodu utraty zatrudnienia, fakt ustania obowiązku ubezpieczenia żywiciela (ubezpieczonego) przed 1 stycznia 1935 r., w czasie korzystania przez członka rodziny ze świadczeń, nie może w niczem ograniczyć uprawnień tego członka rodziny. Jeśli więc członek rodziny korzystał ze świadczeń na przełomie roku, nie można mu odmówić kontynuowania w roku następnym pomocy leczniczej, rozpoczętej w roku poprzednim, aż do wyleczenia, względnie do wyczerpania trzy-

nastotygodniowego okresu w nowym roku kalendarzowym.

Za zajęciem takiego stanowiska przemawiają względy nie tylko prawne, ale i praktyczne, przyjąwszy bowiem odmienne stanowisko w omawianej sprawie, ubezpieczalnie społeczne byłyby narażone na badanie, z końcem każdego roku kalendarzowego, uprawnień wszystkich ubezpieczonych, których członkowie rodzin korzystają ze świadczeń, nie mówiąc już o wypadkach przerywania zarządzonych przez ubezpieczalnie kuracji szpitalnych, zakładowych, sanatoryjnych, przekazywania do leczenia w bratnich ubezpieczalniach i t. p.

Za Dyrektora Departamentu:

(—) W. Bruner

Naczelnik Wydziału

IV. Opieka społeczna.

1.

OKÓLNIK

Ministra Opieki Społecznej

z dnia 23 stycznia 1935 r. Nr. Oin. 1/1-5

w sprawie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z mającem być ogłoszonym w najbliższych dniach rozporządzeniem wykonawczem do ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim w brzmieniu obowiązującym (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669 z 1933 r.), które to rozporządzenie wprowadza szereg zmian w dotychczasowym postępowaniu w sprawach o zaopatrzenie inwalidzkie, Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia i zarządza, co następuje:

I.

Wyjaśnienie pojęcia rejestracji roszczeń do zaopatrzenia inwalidzkiego i sposób jej dokonywania.

1. Według § 16 rozporządzenia wspomnianego wyżej, starostwo rejestruje roszczenie do zaopatrzenia inwalidzkiego, jeżeli roszczenie to zgłosiła osoba, posiadająca tytuł do ubiegania się o to zaopatrzenie oraz obywatelstwo polskie, chyba że ustawa o zaopatrzeniu inwalidzkim obywatelstwa tego nie wymaga. Z przepisu tego wynika, że rejestracja roszczeń inwalidzkich polega na stwierdzeniu trzech okoliczności:

a) że roszczenie zgłoszono w terminie ustawowym,

- b) że roszczenie zgłosiła osoba, posiadająca tytuł do ubiegania się o zaopatrzenie inwalidzkie,
- c) że osoba zgłaszająca roszczenie posiada obywatelstwo polskie z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w ustawie o zaopatrzeniu inwalidzkim (art. 2 ust. 1 lit. a, b, d oraz częściowo i e).

2. Osoba, ubiegająca się o zaopatrzenie inwalidzkie posiada tytuł do ubiegania się o to zaopatrzenie, jeżeli powoła się na fakt doznania uszkodzenia zdrowia w związku przyczynowym ze służbą wojskową i jeżeli zostanie ustalone, że służbę tę ona istotnie pełniła, a w przypadku, gdy o zaopatrzenie inwalidzkie ubiega się osoba pozostała po zaginionym — jeżeli powoła się na fakt, że zaginięcie zaginionego nastąpiło na terenie i w czasie działań wojennych w związku przyczynowym ze służbą wojskową, oraz jeżeli stwierdzone zostanie, że osoba pozostała należy do osób, wymienionych w art. 3 ustawy i że zaginiony istotnie pełnił służbę wojskową.

3. Rejestracji roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego dokonywa się przez umieszczenie adnotacji, stwierdzającej okoliczności, wyszczególnione pod pktm 1. na pierwszym podaniu o przyznanie zaopatrzenia inwalidzkiego pod odciskiem pieczęci wpływu podania do starostwa. W razie wniesienia podania w drodze przez pocztę, pod odciskiem pieczęci wpływu powinna być odnotowana także data nadania podania w/g daty stempla pocztowego. Adnotacja rejestracyjna powinna być datowana i zaopatrzona podpisem starosty lub kierownika referatu spraw inwalidzkich, oraz mieć następującą formę: roszczenie zgłoszono w terminie ustawowym przez osobę, posiadającą tytuł do ubiegania się o zaopatrzenie inwalidzkie i obywatelstwo polskie (data i podpis). Decyzję odmowną o zarejestrowaniu roszczeń wydają na zasadach ogólnych starostwa (referaty spraw inwalidz-

kich) w I instancji, a wojewódzkie władze administracji ogólnej w II i ostatniej instancji.

4. W związku z powyższym oraz w związku z przepisami rozporządzenia wykonawczego, określającymi dokładnie, co podanie o zaopatrzenie inwalidzkie powinno zawierać (§§ 8 i 9), znosi się księgi rejestracyjne i karty rejestracyjne, przewidziane okólnikiem Nr. 622 z dn. 2 lipca 1929 r. B pkt 1.

II.

Zniesienie badania przedwzrostowego i połączenie funkcji lekarza do spraw inwalidzkich we władzach I i II instancji z funkcjami lekarza — członka Inwalidzkiej Komisji Rewizyjno-lekarskiej i Inwalidzkiej Komisji Odwoławczej.

1. Rozporządzenie wykonawcze nie przewiduje badania lekarskiego inwalidy w postępowaniu wstępnym, t. j. przed rozpatrywaniem sprawy przez Inwalidzką Komisję Rewizyjno-Lekarską i łączy funkcje lekarza referatu spraw inwalidzkich w starostwie z funkcjami członka Inwalidzkiej Komisji Rewizyjno - Lekarskiej, funkcje zaś lekarza, wyznaczonego do załatwiania spraw inwalidzkich w Urzędzie Wojewódzkim (Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę) z funkcjami lekarza-członka Inwalidzkiej Komisji Odwoławczej; lekarze ci, biorący udział obok lekarzy wojskowych, wyznaczonych przez właściwe władze wojskowe w inwalidzkich komisjach lekarskich, są z urzędu referentami tych komisji (§§ 19 i 49 rozporządzenia).

2. W związku z powyższym należy jednemu z dwóch lekarzy obecnie zatrudnionych przy załatwianiu spraw inwalidzkich we władzach I i II instancji wypowiedzieć niezwłocznie umowę, drugiego zaś pozostawić do wykonywania wyżej wspomnianych funkcji. W przypadkach wyjątkowych, gdy zaległości są duże i jeden lekarz nie będzie w stanie podołać obowiązkowi, można na czas tych zaległości zakontraktować dwóch lekarzy, którzy jednak powinni pełnić równomiernie funkcję lekarza referatu spraw inwalidzkich starostwa (lekarza do spraw inwalidzkich urzędu wojewódzkiego) i lekarza-członka Inwalidzkiej Komisji Rewizyjno-Lekarskiej (Odwoławczej); nie jest dopuszczalne, aby jeden z tych dwóch lekarzy pełnił funkcje wyłącznie w starostwie (w urzędzie wojewódzkim), a drugi tylko członka Inwalidzkiej Komisji Rewizyjno-Lekarskiej (Odwoławczej).

3. Kwestję ilości godzin urzędowania lekarzy, zatrudnionych przy załatwianiu spraw inwalidzkich, Ministerstwo Opieki Społecznej będzie regulowało systemem dotychczasowym, t. j. będzie wyznaczało ilość godzin urzędowania dla każdego lekarza na umotywowany wniosek właściwego urzędu wojewódzkiego (Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę).

III.

Kwalifikowanie inwalidów przez inwalidzkie komisje lekarskie do poszczególnych kategorii inwalidów.

1. W związku z art. 2, 10 i 71 ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim, według których to przepisów wymiar zaopatrzenia pieniężnego uzależniony jest, między innymi, od tego, czy inwalida doznał uszkodzenia zdrowia wskutek służby wojskowej w czasie wojny, czy też w czasie pokoju (art. 10), oraz od tego, w jakiej armii lub formacji wojskowej inwalida pełnił służbę wojskową, w następstwie której powstało lub pogorszyło się uszkodzenie zdrowia, rozporządzenie wykonawcze nakłada na inwalidzkie komisje lekarskie obowiązek ustalania powyższych okoliczności przy orzekaniu o związku przyczynowym uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową i umieszczania w orzeczeniu klauzuli kwalifikującej inwalidę do kategorii inwalidów wojennych z Wojska Polskiego, lub do kategorii inwalidów wojennych z b. armii zaborczych, albo też do kategorii inwalidów wojskowych.

2. Przy kwalifikowaniu inwalidów do powyższych kategorii należy kierować się następującymi zasadami:

a) do kategorii inwalidów wojennych z Wojska Polskiego należą inwalidzi, u których przynajmniej jedno uszkodzenie zdrowia powstało lub uległo pogorszeniu wskutek służby w wojsku lub formacjach określonych w art. 2 ust. 1 lit. a, b, d i e ustawy;

b) do kategorii inwalidów wojennych z b. armii zaborczych należą inwalidzi, u których lub niektóre uszkodzenia zdrowia powstały albo uległy pogorszeniu wskutek służby w b. armjach zaborczych, a pozostałe — w Wojsku Polskiem podczas pokoju;

c) do kategorii inwalidów wojskowych należą ci inwalidzi, którzy nie podpadają pod punkty a) i b), a w szczególności inwalidzi, u których uszkodzenia zdrowia powstały tylko wskutek służby wojskowej w Wojsku Polskiem (przysposobieniu wojskowemu) w czasie pokoju (art. 2 ust. 2 lit. a i b ustawy).

2. Utratę (ogólną utratę) zdolności zarobkowej (art. 5 a ustawy) oblicza się według obowiązujących przepisów dla wszystkich uszkodzeń zdrowia łącznie, bez względu na to, wskutek jakiej służby wojskowej powstało każde z nich.

3. W sprawach, w których już wydane orzeczenia inwalidzkich komisji lekarskich i uprawniające do zaopatrzenia pieniężnego nie zawierają klauzuli o zakwalifikowaniu inwalidów do jednej z omawianych kategorii, zakwalifikowania tego dokonają na podstawie akt

inwalida potrzebuje stałej opieki i pomocy osób innych z powodu uszkodzenia zdrowia . . . wobec czego przyznaje mu się do-
datek na pielęgnację w wysokości . . . zł.
od dnia . . . r. do dnia . . .
. . . r., albo inwalida potrzebuje stałej opieki
i pomocy osób innych, jednak nie ma prawa do
dodatku na pielęgnację.

8. Orzeczenia Inwalidzkiej Komisji Rewi-
zyjno-Lekarskiej i Inwalidzkiej Komisji Odwo-
ławczej w częściach zawierających odmowę po-
winny być omówione i umotywowane w uzasad-
nieniu orzeczenia. Wzory zarówno protokołów
jak i orzeczeń Inwalidzkich Komisji Lekarskich
załącza się do niniejszego pisma.

V.

Zniesienie przekazów do lecze-
nia ambulatoryjnego i zmiany
w postępowaniu przy kierowaniu
inwalidów do leczenia szpital-
nego i sanatoryjnego oraz do
protezowania.

1. Rozporządzenie wykonawcze znosi wy-
dawanie przekazów do leczenia ambulatoryjne-
go. Ten rodzaj leczenia inwalidów będą prze-
prowadzały ubezpieczalnie społeczne na pod-
stawie książeczek inwalidzkich, jako dowodu
uprawnienia do leczenia (§ 135). W związku z
tem oraz w celu dalszego uproszczenia postępo-
wania przy kierowaniu inwalidów do leczenia
szpitalnego i sanatoryjnego oraz do protezowa-
nia wprowadza się nowe przekazy według załą-
czonego wzoru, opracowanego w porozumieniu
z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

2. Przekazy powyższe należy wypełniać
przy użyciu kalki podkładowej w dwóch jedno-
brzmiących egzemplarzach. Rubryki 1-szą i 2-gą
należy przepisać czytelnie z orzeczenia Inwa-
lidzkiej Komisji Rewizyjno-Lekarskiej (Odwo-
ławczej), rubrykę zaś 3-cią powinien wypełnić
lekarz starostwa (referatu spraw inwalidzkich).
Jeżeli przekaz wystawia się inwalidzie o utracie
(ogólnej utracie) zdolności zarobkowej powyżej
84%, należy w rubryce 2-giej umieścić także
wzmiankę, że inwalida ma prawo do leczenia
wszystkich uszkodzeń zdrowia, bez względu na
ich związek przyczynowy ze służbą wojskową.
Jeden z wystawionych egzemplarzy przekazu
otrzymuje inwalida w celu doręczenia właściwej
ubezpieczalni społecznej lub zostaje przesłany
ubezpieczalni na jej żądanie — drugi zaś staro-
stwo (referat spraw inwalidzkich) przesyła
wprost do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
(Warszawa, ul. Nowy Świat 23/25). Do przeka-
zów, przesyłanych do właściwej ubezpieczalni
i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie dołącza
się żadnych pism przewodnich.

3. Przekazy do leczenia inwalidów, z wy-
jątkiem inwalidów umysłowo-chorych, ważne są
na okres jednego roku od dnia wystawienia, je-
żeli w międzyczasie inwalida nie utraci wogóle
prawa do leczenia wskutek rewizji orzeczeń na
podstawie art. 7 ust. 3 ustawy o zaopatrzeniu

inwalidzkim lub z innych powodów. O pozba-
wieniu inwalidy prawa do leczenia każdego z
poszczególnych uszkodzeń zdrowia, jak i wogó-
le prawa do leczenia na koszt Skarbu Państwa,
starostwo (referat spraw inwalidzkich) obowią-
zane jest niezwłocznie zawiadomić właściwą
ubezpieczalnię społeczną i Zakład Ubezpieczeń
Społecznych. Jeżeli wydany został przekaz do
leczenia inwalidzie o utracie (ogólnej utracie)
zdolności zarobkowej poniżej 15% lub powyżej
84%, należy również zawiadomić powyższe in-
stytucje o zmianie tych stopni utraty zdolności
zarobkowej, w pierwszym przypadku w kierun-
ku wzrostu powyżej 15%, a w drugim — zmnie-
jszenia się poniżej 85% utraty zdolności zarob-
kowej, a to w tym celu, aby w przypadku pierw-
szym ubezpieczalnia społeczna mogła zawiado-
mić właściwą władzę skarbową o umieszczeniu
inwalidy w szpitalu lub sanatorium, podczas po-
bytu w których inwalida ma prawo tylko do 5%
renty zasadniczej zupełnego inwalidy (art. 40
ustawy), a w przypadku drugim, aby mimo utra-
ty prawa do leczenia wszystkich uszkodzeń
zdrowia nie przeprowadzano dalszego leczenia
uszkodzeń zdrowia nie stojących w związku ze
służbą wojskową (art. 43 ustawy). Po upływie
rocznego terminu od daty wystawienia przekaz
traci moc, a w razie potrzeby, bądź dalszego,
bądź nowego leczenia właściwe starostwo (refe-
rat spraw inwalidzkich) obowiązane jest wysta-
wić nowy przekaz.

4. W stosunku do inwalidów umysłowo-
chorych, przebywających w zakładach psychja-
trycznych, przekazy ważne są do odwołania.
które może nastąpić gdy ustała konieczność le-
czenia w szpitalu lub w przypadkach pozbawie-
nia chorego prawa do leczenia na koszt Skarbu
Państwa w trybie i na zasadach prawem przewi-
dzianych. Przekazy do leczenia inwalidów umy-
słowo-chorych i inwalidów, u których stwierdzo-
no utratę (ogólną utratę) zdolności zarobkowej
powyżej 84%, można wystawiać i przysyłać na
pisemne ich lub ich prawnych zastępców żąda-
nie, bez obowiązku osobistego stawiennictwa.

5. Przekazy do protezowania, wystawiane
inwalidom przy kierowaniu ich do właściwej
wytwórni protez ważne są do odwołania analo-
gicznie, jak w pkt. 4. Przekazy te mogą być rów-
nież wysyłane inwalidom na pisemne ich żąda-
nie, bez obowiązku osobistego stawiennictwa.
Przekazy do protezowania wystawia się w jed-
nym egzemplarzu, który otrzymuje inwalida w
celu doręczenia właściwej wytwórni protez.

6. W aktach inwalidzkich każdego inwali-
dy, któremu wystawiono przekaz do leczenia
szpitalnego lub sanatoryjnego albo też do pro-
tezowania, powinien znajdować się wykaz wy-
danych przekazów, naklejony na wewnętrznej
stronie okładki. W wykazie tym należy umiesz-
czać datę wystawienia przekazu, jego rodzaj i
czas ważności.

7. Do czasu wyczerpania zapasów druków
należy posługiwać się przekazami dotychczas-
wego wzoru, jednak według zasad, podanych w
piśmie niniejszem.

VI.

U w a g i k o ń c o w e.

W sprawie ewidencji i statystyki inwalidów zostanie wydane osobne zarządzenie. Osobne zarządzenie także wyjaśni sposób stosowania § 219 rozporządzenia wykonawczego w sprawie zwrotu kosztów podróży, odbywanej przez inwalidów na wezwanie władz. W innych sprawach, nieuregulowanych niniejszym okólnikiem,

należy stosować się do dotychczasowych zarządzeń i wyjaśnień (okólników, pism okólnych). Uwagi, jakie nasuną się przy stosowaniu przepisów omówionego rozporządzenia wykonawczego należy zgłaszać na piśmie Ministerstwu Opieki Społecznej.

6 Zał.

Podsekretarz Stanu:
(--) Dr. E. Piestrzyński

P R O T O K Ó Ł

Dnia 193... roku Inwalidzka
Komisja Rewizyjno-Lekarska przy
w w składzie:

Przewodniczący
Członkowie {
Protokółant

rozpoznała sprawę
urodzonego syna
zamieszkałego w pow.
z podania wniesionego dnia o zaopatrzenie inwalidzkie.
Po wywołaniu sprawy — nie — stawił się — wezwany — zawiadomiony — o terminie rozprawy
Referent zredagował sprawę.

Przewodniczący zamknął rozprawę i po naradzie ogłosił sentencję orzeczenia oraz oznajmił, że odpis orzeczenia zostanie doręczony stronie z pouczeniem o środkach prawnych.

Protokółant Przewodniczący

INWALIDZKA KOMISJA REWIZYJNO-LEKARSKA

przy

O R Z E C Z E N I E

Dnia 193... r. Inwalidzka Komisja Rewizyjno-Lekarska
przy w
w składzie:

Przewodniczący
Członkowie {
Protokółant

po rozpoznaniu sprawy
urodzonego syna zam.
w pow.
z podania wniesionego dn. o zaopatrzenie inwalidzkie
na podstawie
rozporządzenia z dn.
(Dz. U. R. P. Nr. poz.).

o r z e k ł a:

Przewodniczący
Członkowie {

P R O T O K Ó Ł

Dnia 193..... roku Inwalidzka Komisja Odwoławcza przy w składzie:

Przewodniczący

Członkowie {

Protokółant

na posiedzeniu — jawnem — niejawnem — rozpoznała — odwołanie — sprzeciw — od orzeczenia Inwalidzkiej Komisji Rewizyjno-Lekarskiej przy w

z dnia w sprawie

..... urodzonego syna

zam. w pow. z poda-

nia wniesionego dnia 193..... r. o zaopatrzenie inwalidzkie.

Po wywołaniu sprawy — nie — stawił się — wezwany — zawiadomiony — o terminie rozprawy

Referent zreferował sprawę.

Przewodniczący zamknął rozprawę i po naradzie ogłosił sentencję orzeczenia oraz oznajmił, że odpis orzeczenia zostanie doręczony stronie z pouczeniem o środkach prawnych.

Przewodniczący:

Protokółant:

INWALIDZKA KOMISJA ODWOŁAWCZA

przy

O R Z E C Z E N I E.

Dnia 193..... r. Inwalidzka Komisja Odwoławcza przy w składzie:

Przewodniczący

Członkowie {

Protokółant

po rozpoznaniu — odwołania — sprzeciwu — od orzeczenia Inwalidzkiej Komisji Rewizyjno - Lekarskiej przy

w z dn. ur. w sprawie

syna zam. w pow.

..... z podania wniesionego dn. o zaopatrzenie

inwalidzkie, na podstawie §§ rozporządzenia z dn.

..... (Dz. U. R. P. Nr poz.)

o r z e k ł a:

Przewodniczący:

Członkowie:

Starostwo w dn. 19... r.
REFERAT SPRAW INWALIDZKICH
 Nr. Dz.

Zał. Nr. 1.
 do okólnika M. O. S.
 Nr. Oin. 1/1 — 5 z 1934 r.

P R Z E K A Z

do leczenia.

Niżej wymieniony inwalidą wojenny (wojskowy) ma prawo korzystać z leczenia na koszt Skarbu Państwa

1.	Daty personalne i procent utraty zdolności zarobkowej	Nazwisko i imię		data urodz.	
		Imiona rodziców			
		Miejsce zamieszkania			
		Procent utraty zdolności zarobkowej		Termin ważności orzeczenia komisji rewizyjno-lekarskiej (odwoławczej)	
		ogólny	w związku ze służbą wojskową	od	do
2.	Uszkodzenia zdrowia uprawniające do leczenia				
3.	Rodzaj uszkodzenia zdrowia powodującego potrzebę leczenia				

Podpis lekarza referatu spraw inwalidzkich:

UWAGA: Przekaz ten jest ważny na okres:

- a) od do
 b) na stałe
 (niepotrzebne skreślić)

.....
 podpis Starosty

Otrzymują: 1) Ubezpieczalnia Społeczna w
 2) Zakład Ubezpieczenia na wypadek choroby w Warszawie.

Starostwo w dn. 19... r.
REFERAT SPRAW INWALIDZKICH
 Nr. Dz.

Zał. Nr. 2.
 do okólnika M. O. S.
 Nr. Oin. 1/1 — 5 z 1934 r.

P R Z E K A Z

do protezowania.

Niżej wymieniony inwalida wojenny (wojskowy) ma prawo korzystać z protezowania na koszt Skarbu Państwa

1.	Daty personalne i procent utraty zdolności zarobkowej	Nazwisko i imię		data urodz.		
		Imiona rodziców				
		Zawód				
		Miejsce zamieszkania				
		Procent utraty zdolności zarobkowej		Termin ważności orzeczenia komisji rewizyjno-lekarskiej (odwoławczej)		
		ogólny	w związku ze służbą wojskową	od	do	na stałe
2.	Uszkodzenia zdrowia uprawniające do protezowania					

Podpis lekarza referatu spraw inwalidzkich:

UWAGA: Przekaz ten jest ważny na stałe

.....
 podpis Starosty

Otrzymuje:

Wytwórnia Protez w

2.

PISMO OKÓLNE
Ministra Opieki Społecznej

z dnia 26 stycznia 1935 r. Nr. On. 15/2-5

**w sprawie wykonania przepisów prawnych
z zakresu opieki społecznej.**

Do

Panów Wojewodów, Pana Komisarza
Rządu na m. st. Warszawę i Pana Pre-
zydenta m. st. Warszawy.

Wykonywanie obowiązujących przepisów w zakresie opieki społecznej, jak również przepisów związkowych nastręcza urzędowi wojewódzkim oraz podległym im organom niejednokrotnie szereg wątpliwości i to tak pod względem merytorycznym, jak i formalnym. Konsekwencją tych wątpliwości są trudności faktyczne przy realizacji postanowień ustawowych, a w związku z tem zapytania urzędów wojewódzkich, skierowywane do Ministerstwa Opieki Społecznej w przedmiocie interpretacji lub wyjaśnienia tych postanowień. Przy sposobności Ministerstwo Opieki Społecznej zaznacza, iż niejednokrotnie zapytania urzędów wojewódzkich pozbawione są dokładniejszego uzasadnienia oraz przedstawienia stanu faktycznego, obrazującego przyczynę powstania trudności przy wykonaniu odnośnego przepisu, zawierają zaś jedynie oderwany od całości ustawodawstwa przepis, budzący w konkretnym wypadku pewne wątpliwości bez pozytywnego wniosku ze strony zainteresowanego urzędu wojewódzkiego.

Dążąc do stworzenia jednolitych i najbardziej odpowiadających aktualnym stosunkom

gospodarczym zasad realizacji zadań opieki społecznej w Państwie, kierunek i zasady wykonywania, które wskazane zostały w piśmie do Pana, Ministerstwo Opieki Społecznej prosi Pana o polecenie opracowania według załączonego schematu zestawienia wszelkich wątpliwości i trudności tak prawnych, jak i faktycznych, powstających przy praktycznym stosowaniu przepisów.

Materiał ten winien być opracowany systematycznie, w kolejności zagadnień, przyczem za podstawę opracowania winna być wzięta ustawa z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej, a następnie kolejno inne akty ustawodawcze, regulujące zagadnienia opiekuńcze oraz przepisy wykonawcze do tych aktów, jak również i przepisy związkowe.

Niezależnie od powyższych wniosków Ministerstwo Opieki Społecznej prosi Pana o zajęcie stanowiska i nadesłanie uzasadnionych wniosków w przedmiocie problemów prawa opiekuńczego, które w świetle dotychczasowej praktyki, zdaniem Pana, wymagałyby pewnych zmian: np. sprawa czasokresu, potrzebnego do: nabycia lub utraty prawa do opieki trwałej, kwestja regulowania obowiązku ponoszenia kosztów opieki i leczenia ubogich w poszczególnych kategoriach i t. p.

Ze względu na ważkość zagadnień z punktu widzenia państwowej polityki opiekuńczej, Ministerstwo Opieki Społecznej prosi Pana o gruntowne i dokładne przeprowadzenie analizy materiału i nadesłanie powyższych opracowań Ministerstwu w terminie do dnia 1 kwietnia 1935 r.

1 zał.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

Załącznik

do pisma okólnego Nr. On. 15/2-5.

WOJEWÓDZTWO _____

L. p.	Tekst przepisu, wywołującego wątpliwości natury prawnej lub trudności faktyczne	Nazwa aktu ustawodawczego i art. (§) oraz miejsce publikacji (np. Dz. U. R. P.)	Wskazania wątpliwości lub trudności, jakie nastręcza stosowanie przepisu wraz z uzasadnieniem	Wniosek urzędu wojewódzkiego, zawierający projekt uregulowania sprawy usuwający istniejący stan
1	2	3	4	5

V. Zdrowie publiczne.

1.

OKÓLNIK Nr. 3 Ministra Opieki Społecznej

z dnia 8 stycznia 1935 r.

Nr. Zn. 50/Z/44-4

w sprawie zwalczania jaglicy.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza
Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z likwidacją Zakładu jagliczego dla chłopców w Herbach, ust. (19) okólnika Ministerstwa Opieki Społecznej Nr. 30/34 z dnia 6 sierpnia 1934 r. Nr. Zn. 50/Z/20/1 otrzymuje brzmienie następujące:

„19) Dla leczenia i izolowania dzieci obojga płci w wieku 2—16 lat, chorych na jaglicę, zwłaszcza pensjonariuszy zakładów opiekuńczych, w wykonaniu postanowień art. 6, czynny jest specjalny zakład leczniczy Uniwersytetu Jagiellońskiego w Witkowicach.

Zakład powyższy obowiązuje instrukcja (zał. Nr. 3)“.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

2.

OKÓLNIK Nr. 4 Ministra Opieki Społecznej

z dnia 26 stycznia 1935 r.

Nr. Zn. 50/Z/49-4

w sprawie sposobu stosowania przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych względem przedstawicielstw państw zagranicznych.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza
Rządu na m. st. Warszawę.

Celem ujednostajnienia zasad postępowania względem osób, korzystających w Państwie Polskim z immunitetów i przywilejów dyplomatyczno-konsularnych, w zakresie stosowania do tych osób obowiązujących przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych, Ministerstwo Opieki Społecznej — po porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych — zarządza, co następuje:

1) Obowiązek zgłaszania przypadków zachorowania na choroby zakaźne lub podejrzenia o nie, dotyczy również osób, należących do zagranicznych przedstawicielstw dyplomatycznych, misyj specjalnych i przedstawicielstw konsularnych.

2) W przypadkach konieczności stosowania wobec wyżej wymienionych osób przepi-

sów o odosobnieniu, odkażaniu, dezynsekcji, odszczurzeniu lub o przeprowadzaniu szczepień ochronnych, powiatowa władza administracji ogólnej powinna zwrócić się do szefa danego przedstawicielstwa lub misji albo do osób zainteresowanych, informując je o obowiązujących przepisach sanitarnych, o konieczności, celowości i sposobie ich zastosowania.

Na prośbę osób zainteresowanych przeprowadzenia przymusowych szczepień ochronnych w ich mieszkaniach prywatnych, lekarz urzędowy powinien wykonać te szczepienia za zwrotem kosztów.

3) W żadnym przypadku nie wolno stosować przymusu osobistego przy przeprowadzaniu zarządzeń sanitarnych względem osób, korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatyczno-konsularnych.

4) Władze sanitarne nie mogą bez uprzedniej zgody szefa danego przedstawicielstwa lub misji wkraczać do budynków i lokali, korzystających z przywileju eksterytorjalności lub immunitetu nienaruszalności.

5) W razie odmowy udzielenia zezwolenia na wkroczenie do budynków lub lokali, wymienionych w ust. 4) i uniemożliwienia tem samem przeprowadzenia koniecznych, przewidzianych przepisami, zarządzeń sanitarnych, powiatowa władza administracji ogólnej powinna niezwłocznie złożyć wyczerpujące sprawozdanie Ministerstwu Opieki Społecznej za pośrednictwem wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, które w tej sprawie porozumie się z Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

Niezależnie od powyższego powiatowa władza administracji ogólnej powinna wydać zewnętrzne zarządzenia ochronne, mające na celu niedopuszczenie do rozszerzenia się danej choroby zakaźnej poza obręb terenu, korzystającego z przywileju eksterytorjalności lub immunitetów nienaruszalności, jak np. umieścić napisy ostrzegawcze, wystawić posterunki ochronne i t. p. poza obrębem terenu wyżej wymienionego.

6) Gdyby wymienione we wstępie osoby popełniły czyny, za które w myśl obowiązujących przepisów sanitarnych grożą kary, nie należy orzekać kary, lecz natychmiast przesłać dokładne sprawozdanie (ust. 5) Ministerstwu Opieki Społecznej, które w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych wyda właściwe zarządzenia.

7) Władze administracji ogólnej powinny bezzwłocznie udzielać potrzebnej pomocy, udogodnień i ułatwień osobom, objętym niniejszym zarządzeniem, o ile względy sanitarno-policyjne i bezpieczeństwa publicznego nie stoją na przeszkodzie.

8) Za czynności o charakterze sanitarnym nie należy pobierać w wyżej wymienionych przypadkach innych opłat, niż to przewidują przepisy, obowiązujące obywateli polskich.

Przepis ten ma zastosowanie pod warunkiem wzajemności, której w braku postanowień odmiennych należy się domniemywać. W szczególności wolno pobierać opłaty za czynności, mające charakter świadczeń, jak np. koszt szczepionek, koszty przeprowadzenia odkażania, dezynsekcji i odszczurzenia, przewozu chorych, ich odosobnienia i t. p.

Podsekretarz Stanu:
(—) *Dr. E. Piestrzyński*

3.

OKÓLNIK Nr. 5
Ministra Opieki Społecznej

z dnia 25 stycznia 1935 r.
Nr. Zn. 50/Z/37-4

w sprawie szczepionki zapobiegawczej przeciwko durowi brzusznemu.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Doświadczenie lat ostatnich wykazało, że działanie uodporniające szczepionki przeciwdurowej płynnej jest o wiele większe, niż szczepionki doustnej Besredki.

Wojskowe władze sanitarne przeprowadziły dokładne badania nad skutecznością obu rodzajów szczepionek przeciwdurowych w dwóch dużych ośrodkach: w Warszawie i w Łodzi. Otrzymane wyniki tych doświadczeń podaje następująca tabelka (według oficjalnych danych szefostw sanitarnych D. O. K.):

O większej skuteczności szczepionek płynnych przeciwdurowych świadczą również dane, dotyczące szczepień przeciwdurowych na terenie całego Państwa:

Dość ciekawe doświadczenie, choć na niewielką skalę i z krótkim okresem obserwacji, przeprowadzono w powiecie warszawskim w gm. Falenica, na której obszarze zaszczepiono w r. 1932 doustnie 2.818, podskórną 2.172 osób. W ciągu roku obserwacji zachorowało z pośród szczepionych doustnie 10 osób, czyli 3,55 na 1.000, z tych zmarły 2 osoby, ze szczepionych podskórną 1, czyli 0,46 na 1.000, a nikt nie zmarł.

Biorąc powyższe pod uwagę, Ministerstwo Opieki Społecznej poleca przy masowych szczepieniach ochronnych przeciwko durowi brzusznemu zamiast szczepionki doustnej prof. Besredki, zaleconej zarządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 26 stycznia 1925 r. Nr. Z. Z. 325/25 (Zb. Zarz. Min. Spraw. Wewn.

	Z a s z c z e p i o n o		Z a c h o r o w a ło		Z m a r ło	
			L. obs.	na 1000	L. obs.	na 1000
w Warszawie	podskórną	155 055	66	0,43	12	0,08
	doustnie	48 453	65	1,34	10	0,21
w Łodzi	podskórną	62 961	64	1,03	9	0,14
	doustnie	30 215	119	3,94	22	0,73

	Z a s z c z e p i o n o		Z a c h o r o w a ło		Z m a r ło	
			L. obs.	na 1000	L. obs.	na 1000
w r. 1932	podskórną	23 883	11	0,46	1	0,04
	doustnie	196 193	434	2,22	51	0,26
w r. 1933	podskórną	44 141	12	0,27	zgonów	nie było
	doustnie	117 602	229	1,95	22	0,1

str. 1492), stosować narazie szczepionkę przeciwdurową płynną w następujących dawkach:

wiek	I szczepienie	II szczepienie
do lat 7	0,1 ccm	0,3 ccm
od 7 do 10 lat	0,2 ccm	0,5 ccm
od 10 do 15 lat	0,3 ccm	0,8 ccm
po 15 latach	0,5 ccm	1 ccm.

Ministerstwo prosi Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) o wydanie odpowiednich zarządzeń powiatowym władzom administracji ogólnej (lekarzom powiatowym).

Podsekretarz Stanu:
(—) *Dr. E. Piestrzyński*

4.

PISMO OKÓLNE

Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 8 stycznia 1935 r.

Nr. Zn. 50/Z/38-5

w sprawie rejestracji chorób zakaźnych.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza
Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Opieki Społecznej stwierdza, że nadal zdarzają się przypadki rejestrowania przez Starostwa (lekarzy powiatowych) zgłoszonych zgonów z chorób zakaźnych bez jednoczesnego rejestrowania tych zgonów, jako zachorowań.

Wobec tego Ministerstwo Opieki Społecznej prosi o przypomnienie Starostwom (lekarzom powiatowym) okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. Zz. 7340/26 z dnia 3 sierpnia 1926 r. (Zb. Zarz. str. 128), a w szczególności treści ust. 6, pkt. 1, dotyczącego rejestracji zgonów.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Adamski

5.

PISMO OKÓLNE

Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 12 stycznia 1935 r.

Nr. Zn. 2/a/1-5

w sprawie sprawozdania rocznego Ośrodków Zdrowia.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza
Rządu na m. st. Warszawę.

Wzorem lat ubiegłych Ministerstwo Opieki Społecznej zamierza zebrać dane, dotyczące wszystkich instytucji, prowadzących całość akcji zapobiegania chorobom, czyli Ośrodków Zdrowia, które były czynne na terenie Rzeczypospolitej w dniu 1 stycznia 1935 r. Przytem zaznacza się, że instytucja, określona jako Ośrodek Zdrowia, powinna: 1) obejmować co najmniej dwa działy pracy (np. walkę z gruźlicą i walkę z jaglicą), prowadzone łącznie, pod jednym kierownictwem i 2) mieć wśród personelu przynajmniej jedną pielęgniarkę społeczną (higienistkę).

Proszę Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) o przesłanie załączonych wzorów wszystkim kierownikom Ośrodków Zdrowia, działającym na terenie podległym Panu, z tem, by wzory te zostały przez nich wypełnione i zwrócone Panu Wojewodzie (Panu Komisarzowi Rządu). Otrzymane w ten sposób sprawozdania proszę sprawdzić, w razie potrzeby zażądać sprostowania zauważonych błędów oraz braków i oryginały w ten sposób sprostowa-

nych sprawozdań przesłać Ministerstwu Opieki Społecznej w terminie do 1 kwietnia 1935 r.

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr. J. Adamski

1 Zał.

Tablice pat z na str 24.

6.

PISMO OKÓLNE

Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 14 stycznia 1935 r.

Nr. Zn. 3 c/1-5

w sprawie kursu z zakresu eugeniki.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza
Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Opieki Społecznej zawiadamia, że w dniach od 1 do 3 lutego r. b. Polskie Towarzystwo Eugeniczne w Warszawie (ul. Nowy Świat 1 m. 5) urządza dla lekarzy specjalne kursy z zakresu poradnictwa przedślubnego.

W związku z powyższem Ministerstwo Opieki Społecznej prosi Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) o powiadomienie o tem podległych mu lekarzy powiatowych oraz o udzielenie urlopu tym z nich, którzy zechcą wziąć udział w powyższych kursach.

Kurs rozpoczyna się dnia 1 lutego o godz. 20 i trwać będzie dwa dni od godz. 9 do 15 i od 17 do 19-ej. Kurs jest bezpłatny. Tytułem wpisowego należy wpłacić 5 zł.

Program kursu przesyła się w załączeniu.

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr. J. Adamski

1 Zał.

Zał. do p. o. M. O. S. z dn. 14.I. 1935 r.

P R O G R A M

kursu dla lekarzy i działaczy społecznych z zakresu poradnictwa przedślubnego.

W dniach 1, 2 i 3 lutego 1935 r.

Wpisowe 5 zł.

1 luty:

godz. 20—21 Otwarcie kursu. Podział, cele zadania naukowej i praktycznej eugeniki oraz typy poradnictwa — Dr. med. Leon Wernic.
" 21—22 Poradnictwo przedślubne — Dr. med. Jan Nowakowski.

2 luty:

godz. 9—10 Ruch eugeniczny w Polsce i zagranicą — Dr. med. Ksawery Sienko.
" 10—12 Typy a rasy antropologiczne — prof. Eugenja Stolyhwo.
" 12—13 Ustawodawstwo eugeniczne i elementy eugeniczne w prawodawstwie małżeńskim — sędzia Kazimierz Fleszyński.
" 13—14 Dziedziczenie w patologii — doc. Henryk Gnoiński.
" 14—15 Dziedziczenie głuchoniemoty — Dr. Aleksander Zebrowski.
" 17—18 Dziedziczenie chorób umysłowych — Dr. med. Ryszard Dreszer.
" 18—19 Poradnia przeciwiłowa dla matki i dziecka — Dr. med. Tadeusz Wellfe.

OŚRODEK ZDROWIA.

W..... Powiat.....

1. W czym zarządzie jest Ośrodek Zdrowia? — Sejmik powiatowy, Zarząd Miasta, Kasa Chorych, Czerwony Krzyż
2. Jakie działy są prowadzone w Ośrodku Zdrowia? — Opieka nad matką, opieka nad dzieckiem, higiena szkolna, gruźlica, jaglica, choroby weneryczne, alkoholizm, biuro samitarne
3. Personel:
 - a) Lekarze (wyliczenie, imię i nazwisko, przygotowanie specjalne)
 - b) Pielęgniarki (wyliczenie, imię i nazwisko, przygotowanie specjalne)
 - c) Kontrolerzy sanitarni (wyliczenie, imię i nazwisko, przygotowanie specjalne)
 - d) Inni pracownicy (woźni, służące i t. d.) — wyliczenie, rodzaj zatrudnienia
4. Pomieszczenie: Ośrodek Zdrowia zajmuje budynek: własny, wynajęty. Liczba pokoi..... Pomieszczenie: wystarczające, niewystarczające. Czy jest: waga....., mikroskop....., lampa kwarcowa....., aparat projekcyjny....., aparat Roentgena.....
5. Budżet. Z jakich źródeł pochodzą wpływy z roku 1934? (Wymienić organizacje i instytucje, wpłacające na utrzymanie Ośrodka Zdrowia i poszczególne kwoty wpłacone):
 1. Rząd..... zł.
 2. Samorząd..... "
 3. Ubezpieczalnia..... "
 4. Opłaty..... "
 - 5..... "
 - 6..... "

Razem: zł.

Uwagi ogólne:

6. Działalność Ośrodka Zdrowia w roku 1934.

Wyszczególnienie działów pracy	Liczba osób, będących pod opieką O. Z. w poszczególnych działach pracy w dn. 1.I.1935 *)	Liczba porad udzielonych w poszczególnych działach pracy w r. 1934 *)	Liczba wywiadów domowych, wykonanych przez pielęgniarki w r. 1934 *)
Opieka nad matką			
Opieka nad dzieckiem			
Higiena szkolna			
Walka z gruźlicą			
Walka z jaglicą			
Walka z chorobami wenerycznymi			

*) Liczby podane powinny być zgodne z liczbami sprawozdań kwartalnych.

B i u r o s a n i t a r n e				L.	L. osób uczęst.
L. nieruchomości, poddanych oględzinom (z inspekcją podwórza, studni, ustępu, śmietnika, zakładów przemysłowych i t. p.) w tem stwierdzono stan nieodpowiedni na terenie nieruchomości	L. prób artykułów żywności, pobranych do zbadania w tem stwierdzono nieodpowiednich.....	L. prób wody, pobranych do zbadania w tem stwierdzono nieodpowiednich.....	Kursy Pogadanki Kolonje Półkolonje		
Liczba osób, zaszczepionych przeciw: ospie....., durowi....., czerwonce..... błonicy..... płonicy.....					

Sprawdzono w Urzędzie Wojewódzkim
Podpis urzędnika fachowego, lekarza:

Kierownik Ośrodka Zdrowia

Podpis

Data

Data

3 luty:

- godz. 9—10 Narkomanja i jej znaczenie eugeniczne—
Doc. Dr. Gustaw Szulc.
" 10—11 Znaczenie społeczne chorób wenerycz-
nych a eugenika i zwyrodnienie rasy —
Dr. med. Henryk Szczodrowski.
" 11—13 Zboczenia płciowe i dziedziczenie ich —
prof. Dr. med. Grzywo-Dąbrowski.
" 13—14 Dziedziczenie chorób oczu — prof. H.
W. Melanowski.
" 17—18 O organizacji prac instruktorów i instruk-
torek eugenicznych — Dr. med. Leon
Wernic.
" 18—19 Walka ze zgrzybiałością a eugenika —
Dr. med. Stanisław Żurkowski.
Zamknięcie kursu.
Dopuszczalne są zmiany w programie.

7.

PISMO OKÓLNE
Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 26 stycznia 1935 r.
Nr. Zn. 9/1-5

**w sprawie VII-go kursu dla lekarzy Ośrodków
Zdrowia.**

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza
Rządu na m. st. Warszawę.

Wzorem lat ubiegłych odbędzie się w Pań-
stwowej Szkole Higieny w czasie od 28 marca 1 Zał.

do 18 kwietnia 1935 r. VII-y kurs dla lekarzy
Ośrodków Zdrowia. Program kursu załą-
cza się.

Na kurs mogą być przyjęci lekarze, którzy
bądź pracują już w Ośrodkach Zdrowia, bądź
też chcą się zapoznać z tym działem pracy hi-
gieniczno-lekarskiej.

Wpisowe wynosi 5 zł.; uczestnicy kursu
mogą korzystać z pomieszczeń bursy Państwo-
wej Szkoły Higieny, gdzie koszt pobytu wraz
z utrzymaniem wyniesie 4 zł. dziennie od oso-
by. Zgłoszenia należy nadsyłać do Sekretarja-
tu Państwowej Szkoły Higieny w Warszawie,
ul. Chocimska 24. Lekarze, pragnący zamiesz-
kać w bursie, powinni zawczasu o tem zawi-
domić Państwową Szkołę Higieny.

Lekarzom, którzy pracują już w Ośrodkach
Zdrowia, a nie mają specjalnego przeszkolenia
w tym kierunku, Państwowa Szkoła Higieny
będzie mogła przyznać pewną liczbę stypen-
djów w wysokości nieprzekraczającej 100 zł.
na osobę.

Podania o stypendjum z poparciem właści-
wej władzy kandydaci winni wносить do Pań-
stwowej Szkoły Higieny. Do podania należy
dołączyć: a) krótki życiorys, b) poświadczenie,
stwierdzające charakter zajmowanego stanowi-
ska w Ośrodku Zdrowia.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Adamski

P R O G R A M

kursu instrukcyjnego dla lekarzy Ośrodków Zdrowia.

Kurs ma na celu wprowadzenie lekarzy Ośrodków Zdrowia w zagadnienia, związane z pracą w tych insty-
tucjach. Wykładowcy mają za zadanie zapoznanie słuchaczy z techniką pracy w poszczególnych działach wzorowego
Ośrodka Zdrowia, zwracając szczególną uwagę na stronę organizacyjną i administrację, a sprowadzając stronę naukową
(kliniczną) poruszanych zagadnień do najniezbędniejszego minimum.

A. W Y K Ł A D Y.

1) Zasady ogólnie organizacji i działalności Ośrodka Zdrowia	4 godz.
2) Organizacja i działalność poszczególnych działów pracy:	
a) walka z chorobami społecznymi	11 "
b) opieka nad matką i dzieckiem	3 "
c) higiena szkolna	3 "
d) higiena otoczenia	4 "
e) higiena żywienia	4 "
f) walka z ostrymi chorobami zakaźnymi	2 "
g) szczepienia ochronne	2 "
h) higiena psychiczna	2 "
i) kontrola lekarska sportów	2 "
j) ratownictwo ogólne i przeciwgazowe	4 "
k) propaganda i popularyzacja higieny	3 "
3) Praca pielęgniarki w Ośrodku Zdrowia	3 "
4) Administracja i biurowość Ośrodka Zdrowia	2 "
5) Ośrodki Zdrowia a opieka społeczna i ubezpieczenia społeczne	2 "
6) Ośrodki Zdrowia na terenie międzynarodowym	1 "
7) Seminarja dyskusyjne	4 "

R a z e m 56 godz.

B. Zajęcia praktyczne.

- 1) Praktyka w Ośrodkach Zdrowia w działach: walki z gruźlicą, jaglicą, z chorobami wenerycznymi, opieki nad matką, dzieckiem i t. p.
- 2) Demonstracje, prace pielęgniarki na terenie.
- 3) Ćwiczenia z zakresu inspekcji sanitarnej.

C. Wycieczki do Ośrodków Zdrowia.

D. Colloquium.

VI. Sprawy ogólnie - administracyjne.

1.

OKÓLNIK Nr. 15

Prezesa Rady Ministrów

z dnia 24 kwietnia 1934 r. Nr. 60-3/9

w sprawie odciążenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego¹⁾.

Do

Pana Ministra Opieki Społecznej w Warszawie.

W związku z akcją odciążenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego i przyspieszenia toku załatwienia zalegających spraw, zapoczątkowaną rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 806), uprzejmie proszę Pana Ministra, w uzupełnieniu okólnika Nr. 13 z dnia 3 czerwca 1929 r., o wydanie podległym władzom i urzędom właściwych zarządzeń na podstawie poniższych wskazań i zaleceń.

I. Przy instancyjnym załatwianiu spraw referenci winni ściśle przestrzegać przepisów, dotyczących form postępowania, w szczególności przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341). Jest bowiem rzeczą niewątpliwą, że ściśle przestrzeganie przez władze obowiązujących przepisów, dotyczących form postępowania, przyczyni się do zmniejszenia liczby spraw, wnoszonych do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, a w szczególności spraw merytorycznie z punktu widzenia prawa materialnego beznadziejnych.

Zgodnie ze złożonym Prezesowi Rady Ministrów memorjałem Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 9 czerwca 1933 r. liczba spraw, w których orzeczenia władz uchylone zostały przez N. T. A. z powodu naruszenia form postępowania, jest niemal 2½ razy większe, aniżeli spraw, w których uchylenie orzeczenia nastąpiło z powodu obrazu prawa materialnego.

Jako typowe przykłady wadliwego załatwienia w memorjale wskazano:

- a) pozostawienie bez rozpatrzenia podań stron o wznowienie postępowania z powołaniem się na prawomocność poprzedniej decyzji, zamiast merytorycznego załatwienia podania — ewentualnie w sensie negatywnym, gdy brak ustawowych warunków do wznowienia;
- b) mimo prawomocnego już załatwienia sprawy wdawanie się przez władzę

orzekającą w merytoryczne rozstrzygnięcie późniejszego podania strony, nie zawierającego wniosku o wznowienie postępowania i to bynajmniej nie w celu zadośćuczynienia roszczeniu strony, lecz w celu ponownego odmownego załatwienia, przez co stwarza się dla strony możliwość wniesienia skargi do N. T. A. w sprawie, w której przy właściwym postępowaniu władzy skarga byłaby niedopuszczalna wskutek spóźnienia terminu;

- c) niepodawanie motywów albo pomijanie niektórych zarzutów odwołania przy oddalaniu odwołania przez władze ostatniej instancji — wbrew wyraźnym przepisom art. 75 i 78 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r.

II. Referenci załatwiający sprawy w toku instancji powinni przestrzegać ustalonej judykatury N. T. A. Jakkolwiek zgodnie z ustawą, wyrok N. T. A. jest wiążącym tylko dla tej sprawy, w której został wydany, tem niemniej w dużej liczbie wyroków Trybunału znajdują się rozstrzygnięcia i wyjaśnienia kwestyj prawnych o znaczeniu zasadniczym, prejudycjalnym. Wyrażone więc w wyrokach Trybunału zasady winny być stosowane przy załatwianiu spraw analogicznych, co oczywiście nie wyklucza możliwości obrony swego stanowiska prawnego przez instancję administracyjną, gdy są ku temu ważne podstawy oraz dążenia do zmiany judykatury Trybunału w pożądanym kierunku. Z natury rzeczy będzie to mogło mieć miejsce tylko w wyjątkowych wypadkach.

W związku z powyższem referenci winni stale zaznajać się z judykaturą N. T. A. i prowadzić ewidencję orzecznictwa swego resortu, a władze i urzędy państwowe abonować „Zbiór wyroków N. T. A.”, wydawanych przez Polską Agencję Telegraficzną.

III. W celu ułatwienia i przyspieszenia pracy N. T. A. winny być uporządkowane akta administracyjne, przedstawiane w myśl art. 63 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. Trybunałowi. Mianowicie:

- 1) akta winny być ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane;
- 2) akta winny być należycie skompletowane, a w szczególności zawierać:
 - a) pełne wykazy służbowe w sprawach emerytalnych i służbowych;
 - b) wszystkie podania i odwołania stron;
 - c) wszystkie decyzje władzy w oryginałach z dołączeniem odpisu zaskarżonego orzeczenia w formie i treści, w jakich zostało doręczone stronie;
 - d) oryginalny dowód doręczenia decyzji stronie

¹⁾ Przesłany do wiadomości i stosowania Panom Dyrektorom Departamentów i Biura Personalnego, Naczelnikowi Wydziału Zatrudnienia i Migracji oraz wszystkim podległym urzędom.

3) do każdego akt, przesyłanych do N. T. A., winien być dołączony — wyłącznie na użytek N. T. A. — dokładny stan faktyczny sprawy ze wskazaniem numerów kart akt i dokumentów w nim powołanych niezależnie od odpowiedzi na skargę, która winna się ograniczyć tylko do wywodów natury prawnej.

Najwyższy Trybunał Administracyjny ze swej strony będzie periodycznie, raz na kwartał, zawiadamiał zainteresowanych PP. Ministrów o zauważonych przy rozstrzyganiu spraw uchybieniach w stosunku do wskazań i zaleceń niniejszego okólnika.

Za Prezesa Rady Ministrów:

(—) *K. Siedlecki*
Podsekretarz Stanu

2.

OKÓLNIK Nr. 1

Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 4 stycznia 1935 r.

w sprawie zmiany na stanowisku Dyrektora Biura Personalnego.

Do Panów

Dyrektorów Departamentów, Głównego Inspektora Pracy, Naczelnika Wydziału Zatrudnienia i Migracji, Prezesa Trybunału dla spraw ubezp. społ. w Poznaniu, Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny, Dyrektorów Państw. Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, Dyrektorów Państw. Zakładów Zdrojowych, Okr. i Obw. Inspektorów Pracy, Dyrektorów Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń, Dyrektora Państw. Szpitala dla chorych psychicznie w Tworkach, Dyrektora Państw. Szpitala Psychiatrycznego w Wilnie, Naczelnego Dyrektora Zakładu Ubezp. Społecznych, Komisarza Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, Dyrektorów wszystkich ubezpieczalni społecznych, Dyrektora Centrali Zakupów, Pełnomocnika dla Pszczyńskiego Bractwa Górniczego w Katowicach, Prezesa Funduszu Pracy i Dyrektora Syndykatu Emigracyjnego.

Ministerstwo Opieki Społecznej niniejszem zawiadamia, że z dniem 3 stycznia 1935 objął obowiązki Dyrektora Biura Personalnego i obowiązki Inspektora do specjalnych zleceń p. Stanisław Trella.

W z. Dyrektora Gabinetu Ministra:

(—) *Dr. M. Kacprzak*

Naczelnik Wydziału.

3.

OKÓLNIK Nr. 2

Ministra Opieki Społecznej

z dnia 15 stycznia 1935 r. Nr. W. 1/1-5

w sprawie tymczasowej instrukcji o organizacji służby ratownictwa sanitarnego obrony przeciwlotniczo-gazowej biernej.

Do

Panów Wojewodów, Starostów, Polskiego Czerwonego Krzyża i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych wydaję następującą instrukcję:

§ 1.

Władzą kierującą obroną przeciwlotniczo-gazową bierną (opl. bierną) i przygotowaniami do niej w całym kraju jest Minister Spraw Wewnętrznych, na terenie województw — wojewodowie, na terenie zaś powiatów — starostowie.

Szczegółowe omówienie zakresu i podziału kompetencji zainteresowanych władz, zostanie ustalone w rozporządzeniu Rady Ministrów do ustawy z dn. 15.III. 1934 o obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 742) zgodnie z jej postanowieniami.

§ 2.

Władzą fachową w dziedzinie ratownictwa sanitarnego opl. biernej w całym państwie (rat. san. opl. biernej) jest Minister Opieki Społecznej, w którego imieniu kierownikiem tej służby jest podległy mu dyrektor departamentu Służby Zdrowia.

W każdym województwie (Kom. Rządu na m. st. Warszawę) kierownikiem służby rat. san. opl. biernej jest fachowy kierownik wojewódzkiej służby zdrowia, w każdym zaś powiecie — lekarz powiatowy.

§ 3.

Wszyscy kierownicy służby rat. san. opl. biernej mają zastępców, a mianowicie:

1) kierownik służby rat. san. opl. biernej kraju ma dwóch: jednego do spraw sanitarno-lekarskich, drugiego do spraw farmaceutycznych, obu wyznaczonych przez Ministra Opieki Społecznej;

2) kierownik służby rat. san. opl. biernej województwa ma również dwóch zastępców: jednego do spraw jednostek rat. san. i szpitalnictwa, drugiego do spraw farmaceutycznych, obu wyznaczonych przez kierownika służby rat. san. opl. biernej kraju;

3) kierownik służby rat. san. opl. biernej powiatu ma w tych sprawach jednego zastępcę, wyznaczonego na jego wniosek spośród lekarzy państwowych, samorządowych lub ubezpieczalni społecznych, przez kierownika służby rat. san. opl. biernej województwa.

§ 4.

Wszystkie jednostki ratowniczo - sanitarne na terenie powiatu, oprócz podległych władzom wojskowym, a w szczególności: zakłady lecznicze, punkty ratowniczo-sanitarne oraz drużyny (sekcje) ratownicze, bez względu na to, kto je stworzył, podlegają w sprawach służby rat. san. opl. biernej kierownikowi służby rat. san. opl. biernej powiatu.

§ 5.

Pod nazwą jednostka „ratowniczo-sanitarna” (jednostka rat. san.), używaną w niniejszej instrukcji, rozumie się:

- 1) zakład leczniczy, przystosowany do ratownictwa sanitarnego opl. biernej;
- 2) punkt ratowniczo-sanitarny opl. biernej;
- 3) drużynę ratowniczą lub sekcję ratowniczą.

Przez punkt rat. san. rozumie się:

- a) przychodnię z kąpieliskiem (punkt rat. san. kompletny),
- b) samą przychodnię,
- c) samo kąpielisko.

Punkt rat. san. może być stały lub ruchomy zależnie od tego, czy jest urządzony również do przerzucania z miejsca na miejsce, czy nie.

Przez drużynę ratowniczą, względnie sekcję ratowniczą, rozumie się zespół, którego zadaniem jest:

- a) udzielanie doraźnej pomocy rannym i zatrutym bojowymi środkami chemicznymi,
- b) właściwa segregacja tych rannych i zatrutych,
- c) transport rannych i zatrutych do punktów rat. san. i zakładów leczniczych.

Niezależnie od tego drużyna ratownicza (sekcja) tworzy w razie potrzeby ruchomy punkt rat. san.

§ 6.

Wszystkie jednostki rat. san., zwłaszcza ruchome, mogą być powoływane w czasie pokoju, na podstawie zarządzenia Ministerstwa Opieki Społecznej, wydanego w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, do udzielania pomocy ludności, dotkniętej klęskami żywiołowymi.

Jednostki te biorą również udział w przeprowadzanych ćwiczeniach opl. biernej.

Wyekwipowanie jednostek rat. san. składa się ze sprzętu znormalizowanego, zatwierdzonego przez Ministerstwo Opieki Społecznej i Ministerstwo Spraw Wojskowych.

§ 7.

Personel pomocniczo - lekarski i niższy zakładów leczniczych, przystosowanych do rat. san. opl. biernej, i także personel punktów rat.

san. opl. biernej, zalicza się do t. zw. personelu zabiegowego.

Dyrektorzy przystosowanych do rat. san. opl. biernej zakładów leczniczych, w porozumieniu z właściwymi kierownikami służby rat. san. opl. biernej powiatu, przeprowadzają corocznie przeszkolenie teoretyczne i praktyczne personelu zabiegowego swoich zakładów i punktów rat. san.

Kierownik służby rat. san. opl. biernej powiatu może na takie przeszkolenie przydziałać personel pomocniczo-lekarski i niższy nieprzystosowanych zakładów leczniczych oraz także personel przeznaczonych na punkty rat. san. ośrodków zdrowia, przychodni i t. p., a ponadto osoby, które będą chciały przejść to przeszkolenie, mając do tego odpowiednie przygotowanie.

Program kursu dla przeszkolenia personelu zabiegowego i czas trwania, opracowuje kierownik służby rat. san. opl. biernej powiatu w porozumieniu z dyrektorem przystosowanego zakładu leczniczego, a według dyrektyw kierownika służby rat. san. opl. biernej kraju.

Kursy mają być kończone egzaminem. Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej na tych kursach jest kierownik służby rat. san. opl. biernej powiatu.

§ 8.

Obowiązek tworzenia jednostek rat. san. dla celów opl. biernej ciąży zarówno na władzach państwowych, jak i na władzach samorządowych, na instytucjach ubezpieczeń społecznych oraz na organizacjach społecznych, zajmujących się ratownictwem i tych, których statuty przewidują współdziałanie w opl. biernej, a to niezależnie od obowiązku do zorganizowania obrony ich własnych obiektów i personelu.

§ 9.

Liczbę i jakość jednostek rat. san., potrzebnych na danym terenie do opl. biernej, ustala Ministerstwo Opieki Społecznej w formie planów przygotowań, opracowanych na podstawie wniosków kierowników służby rat. san. opl. biernej województw (Kom. Rządu na m. st. Warszawę), zaopiniowanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Plany przygotowań realizuje się rocznymi etapami, w miarę rozporządzanych środków, pod bezpośrednim nadzorem kierowników służby rat. san. opl. biernej i powiatów oraz z pomocą władz, instytucji, organizacji, przedsiębiorstw i zakładów wymienionych w § 8.

§ 10.

Polski Czerwony Krzyż, poza zadaniami, wynikającymi z § 8 i zgodnie ze swym statutem, powołany jest do:

1) szkolenia instruktorów dla drużyn ratowniczych (sekcji) zarówno dla potrzeb własnych, jako też — w miarę potrzeby — dla

władz, instytucji i organizacji społecznych, obowiązanych do tworzenia drużyn ratowniczych (sekcji);

2) zaopatrywania drużyn ratowniczych (sekcji) w znormalizowane zestawy sprzętu ratowniczego i dostarczania go za zwrotem kosztów tym władzom, instytucjom i organizacjom społecznym na ich żądanie;

3) prowadzenia ewidencji wszystkich jednostek rat. san. opl. biernej, celem zapewnienia im ochrony na zasadzie postanowień Konwencji Genewskiej z dn. 27.VII. 1929 (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 866 z r. 1932);

4) prowadzenia akcji społecznej, celem uświadczenia i zainteresowania szerokich mas ludności organizacją drużyn ratowniczych (sekcji) i przyciągnięcia do współpracy w tej akcji.

Współdział Polskiego Czerwonego Krzyża w tworzeniu drużyn ratowniczych (sekcji) oraz prowadzeniu ewidencji wszystkich jednostek rat. san. nie odbiera tym jednostkom charakteru ich przeznaczenia, którem jest ratownictwo sanitarne w opl. biernej ludności cywilnej.

§ 11.

Kierownik służby rat. san. opl. biernej kraju:

1) stawia wnioski z zakresu rat. san. opl. biernej kraju Ministrowi Opieki Społecznej, podając je do wiadomości Ministerstwu Spraw Wewnętrznych;

2) sprawuje nadzór:

- a) nad wyszkoleniem personelu sanitarnego w dziedzinie rat. san. opl. biernej,
- b) nad organizacją jednostek rat. san.,
- c) nad wykonywaniem wydanych instrukcji i zarządzeń w sprawach rat. san. opl. biernej;

3) zatwierdza obsadę stanowisk kierowniczych w rat. san. opl. biernej we wszelkich zakładach leczniczych państwowych, samorządowych, społecznych, prywatnych i ubezpieczeń społecznych, na wniosek właściwych kierowników służby rat. san. opl. biernej województwa;

4) opinuje projekty w sprawach liczby i jakości jednostek rat. san., potrzebnych na danym terenie;

5) utrzymuje łączność w sprawach rat. san. opl. biernej kraju z władzami wojskowymi i z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

§ 12.

Kierownik służby rat. san. opl. biernej województwa:

1) stawia wnioski z zakresu rat. san. opl. biernej województwa;

2) mianuje kierowników punktów ratowniczo-sanitarnych, z wyjątkiem punktów utworzonych z drużyn ratowniczych (sekcji), których kierownikami są komendanci tych drużyn;

3) opracowuje dla województwa roczne programy prac, mających na celu stopniowe realizowanie planów przygotowań do rat. san. opl. biernej;

4) koordynuje zadania władz, instytucji, organizacji, przedsiębiorstw i zakładów, wymienionych w § 8, w zakresie rat. san. opl. biernej województwa pod względem organizacji jednostek rat. san., ich szkolenia i zaopatrywania w odpowiedni sprzęt;

5) sprawuje nadzór:

- a) nad wykonywaniem obowiązków w zakresie rat. san. przez kierowników służby rat. san. opl. biernej powiatów,
- b) nad wyszkoleniem lekarzy, farmaceutów, personelu drogistowskiego i zabiegowego na terenie województwa i wydaje w tym zakresie odpowiednie dyrektywy,
- c) nad zaopatrzeniem jednostek rat. san. i aptek w środki, potrzebne do rat. san. opl. biernej,
- d) nad akcją zaopatrzenia ludności województwa w artykuły pierwszej potrzeby z punktu widzenia higieny;

6) współdziała w organizowaniu służby odkażającej;

7) utrzymuje stałą łączność z wojewódzkim wydziałem wojskowym i uzgadnia z nim swą działalność w sprawach rat. san. opl. biernej województwa.

§ 13.

Kierownik służby rat. san. opl. biernej powiatu:

1) opracowuje plan przygotowań do rat. san. opl. biernej powiatu, w myśl instrukcji kierownika służby rat. san. opl. biernej województwa i stawia mu odpowiednie wnioski;

2) wprowadza w życie na terenie powiatu wydane instrukcje w zakresie rat. san. opl. biernej i przestrzega dokładnego ich stosowania;

3) wykonywa na terenie powiatu ustalone przez kierownika służby rat. san. opl. biernej województwa roczne programy prac;

4) współdziała z kierownikiem służby rat. san. opl. biernej województwa w stawianiu wniosków o obsadzenie stanowisk kierowniczych dla celów rat. san. opl. biernej w zakładach leczniczych, przystosowanych do tej obrony na terenie powiatu;

5) decyduje o obsadzie stanowisk kombatantów drużyn (sekcji) ratowniczych;

6) organizuje akcję zabezpieczenia artykułów pierwszej potrzeby na wypadek zarządzenia pogotowia przeciwlotniczego i przeciwgazowego z punktu widzenia higieny, a ewentualne wnioski w tych sprawach przedstawia szefowi służby rat. san. opl. biernej województwa;

7) dokonywa inspekcji i przeglądów jednostek rat. san. w powiecie, z czego składa sprawozdania kierownikowi służby rat. san. opl. biernej województwa;

8) dba o należyte wyszkolenie personelu zabiegowego (§ 7);

9) prowadzi propagandę na rzecz rat. san. opl. biernej przez wygłaszanie lub organizowanie odczytów w szkołach, podczas poboru głów-

nego, podczas inspekcyjnych objazdów wsi i t. p.;

10) prowadzi stale aktualną kartotekę jednostek rat. san., znajdujących się na terenie powiatu (wzór Nr. 1);

11) prowadzi spisy osób (wzór Nr. 2), znajdujących się na terenie powiatu, które zostały przeszkolone w rat. san., a nie wcielone do istniejących jednostek rat. san.; w spisach tych ustala przydział tych osób na wypadek wojny, licząc się przede wszystkim z koniecznością uzupełnienia personelu jednostek rat. san., gdy zostanie zdekompletowany wskutek mobilizacji — i o danym przydziale powiadamia w czasie pokoju zainteresowaną osobę;

12) utrzymuje stałą łączność z referatem wojskowym starostwa i uzgadnia z nim swą działalność w sprawach rat. san. opl. biernej powiatu.

§ 14.

Kierownikiem jednostki rat. san. w zakresie służby rat. san. opl. biernej może być tylko osoba, posiadająca odpowiednie przeszkolenie, przewidziane dla poszczególnych stanowisk w tej służbie, niezależnie od stanowiska, zajmowanego przez tę osobę w czasie pokoju, przytem kierownikiem służby rat. san. w zakładzie leczniczym i punkcie rat. san., może być tylko lekarz zasadniczo ze służby państwowej, samorządowej lub instytucyj ubezpieczeń społecz-

nych względnie organizacji, do której zakład leczniczy należy.

Inne stanowiska mogą być obsadzane przez lekarzy prywatnych, należycie przeszkolonych, odpowiadających również innym wymaganiom, stawianym kandydatom na takie stanowiska.

Kierownik jednostki rat. san. w zakresie służby rat. san. opl. biernej w przystosowanych zakładach leczniczych i w stałych punktach rat. san. jest równocześnie komendantem opl. biernej obiektu.

§ 15.

Z chwilą zarządzenia pogotowia przeciwlotniczego i przeciwgazowego, powiatowe władze administracji ogólnej powołają zainteresowane osoby do pełnienia służby rat. san. na podstawie spisów osób (§ 13 pkt 12), prowadzonych przez kierowników służby rat. san. opl. biernej powiatów.

§ 16.

Instrukcja niniejsza obowiązuje od dn. 1 lutego 1935 r. Z tym dniem tracą moc obowiązującą wszelkie wydane w tej sprawie zarządzenia.

2 zał.

Minister:

(—) J. Paciorek

Załącznik 1 do o. Nr. 2 M. O. S.
z dn. 15. I. 1935 r.

W Z Ó R Nr 1

do instrukcji Ministerstwa Opieki Społecznej
Okólnik Nr 2/35.

Krótki opis jednostki rat. san.	Miejscowość, gdzie się znajduje jedn. rat. san.	Obsada jednostki rat. san.	U W A G I

U w a g i: Każda jednostka rat. san. ma posiadać osobną kartę.
Wymiar karty (29×21 cm) znormalizowany.

W Z Ó R Nr 2
do instrukcji Ministerstwa Opieki Społecznej
Okólnik Nr 2/35.

L.p.	Imię i nazwisko	Rok urodzenia	Stosunek do służby wojskowej	Zawód	Miejsce zamieszkania	Przeszkolenie w rat. san. w opl. biernej	Przydział na wypadek wojny	U w a g i

4.

PISMO OKÓLNE

Ministerstwa Opieki Społecznej
z dnia 23 stycznia 1935 r. Nr. Or. 10/1-5
w sprawie normalizacji druków.

Do Panów

Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny, Dyrektorów Państwowych Zakł. Bad. Żywn. i przedm. użytku, Państwowych Zakładów Zdrojowych, Państwowych Szpitali dla chorych psychicznie w Tworkach i w Wilnie, Prezesa Trybunału do Spraw Ubezpieczeń w Poznaniu, Dyrektora Państwowego Zakładu Zdrojowego w Szkle.

Rada Ministrów uchwałą z dnia 19 października 1934 r. wprowadziła nowy tryb postępowania przy zamawianiu druków, postanawiając między innymi scentralizowanie zamówień na druki używane powszechnie przez podległe ministerstwu urzędy.

Centralizacja i racjonalizacja druków oraz jednolity system przy zamawianiu druków uzależnione są w dużej mierze od wydania katalogu druków, który winien objąć wszystkie druki używane powszechnie w Ministerstwie i podległych mu urzędach, oraz druki specjalne.

Wobec wyznaczonego przez Prezydium Rady Ministrów terminu złożenia katalogu druków do dnia 15 marca 1935 r., Ministerstwo Opieki Społecznej prosi o zebranie używanych obecnie druków, zarówno znormalizowanych, jak i przeznaczonych do normalizacji, oraz przesłanie uporządkowanych (z dołączeniem spisu) druków do Ministerstwa Opieki Społecznej w terminie 2-tygodniowym.

W załączeniu przesyła się otrzymane druki¹⁾ celem uaktualnienia i uzupełnienia.

Dyrektor Biura Personalnego:

(—) *Trella Stanisław*

¹⁾ Załączniki opuszcza się.

5.

PISMO OKÓLNE

Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 30 stycznia 1935 r. Nr. Or. 10/1-5

w sprawie normalizacji druków.

Do

urzędów wojewódzkich i Komisarjatu
Rządu na m. st. Warszawę.

Wykonywając uchwałę Rady Ministrów z dnia 19 października 1934 r., wprowadzającą nowy tryb postępowania przy zamawianiu druków i ustanawiającą między innymi scentralizowanie zamówień na druki używane powszechnie przez podległe Ministerstwu urzędy i instytucje, Ministerstwo Opieki Społecznej prosi Panów Wojewodów (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę) o wydanie zarządzeń celem zebrania używanych obecnie druków w agendach Ministerstwa zespolonych z władzami administracji ogólnej II i II instancji.

Wobec wyznaczonego przez Prezydium Rady Ministrów (okólnik Nr. 53 z dnia 4 grudnia 1934 r.) terminu złożenia katalogu druków do dnia 15 marca r. b., wykazy druków winny być, po zakwalifikowaniu przez Podkomisję Wojewódzką, nadesłane Ministerstwu Opieki Społecznej do dnia 10 lutego r. b.

W razie różnicy zdań między Podkomisją Wojewódzką, a kierownikami agend Ministerstwa Opieki Społecznej co do poszczególnych druków, należy podać Ministerstwu obydwie opinie. Druki należy przesłać w 2-ch wzorach—w obecnie obowiązującym i projektowanym.

Po ostatecznem ustaleniu druków, zarówno co do formy jak i co do treści, będą one przesłane urzędowi wojewódzkim wraz z instrukcją.

W załączeniu przesyła się otrzymane druk¹⁾ celem uaktualnienia i uzupełnienia.

Dyrektor Biura Personalnego:
(—) *Trella Stanisław*

6.

PISMO OKÓLNE
Ministra Opieki Społecznej

z dnia 26 stycznia 1935 r. Nr. Bd. 60/6-5

w sprawie przyjmowania obligacji Pożyczki Narodowej, jako ofiar i składek.

Do

Panów Dyrektorów Departamentów, Dyrektora Gabinetu Ministra i Biura Personalnego, Naczelnika Wydziału Zatrudnienia i Migracji, Okręgowych Inspektorów Pracy, Prezesa Trybunału dla Spraw Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu, Naczelnego Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie oraz Dyrektorów: Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń, Państwowych Zakładów Badania Żywności, Państwowych Zakładów Zdrojowych i Państwowych Szpitali dla Chorych Psychiczenie w Tworzech i Wilnie.

Kilku instytucjom społecznym, działalność których posiada znaczenie ogólnopństwowe, Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej udzielił zezwolenia na przyjmowanie obligacji Pożyczki Narodowej, jako ofiar i składek.

Instytucje te niewątpliwie skorzystają z udzielonego im przywileju i zwrócą się do społeczeństwa z apelem o składanie ofiar obligacjami Pożyczki Narodowej.

Aby nie umniejszać jednak w opinii ogółu przeświadczenia o wartości emitowanego przez Państwo papieru, akcja ofiarowywania obligacji powinna nosić charakter całkowitej dobrowoli.

Mając powyższe na uwadze, polecam Państwu poinformować o tem podległy im personel

¹⁾ Załączniki opuszcza się.

i nie wywierać żadnego nacisku na składanie ofiar obligacjami Pożyczki Narodowej.

Za Ministra:
(—) *W. Jastrzębski*
Podsekretarz Stanu.

7.

PISMO OKÓLNE
Ministerstwa Skarbu

z dnia 16 stycznia 1935 r. L. D. III. 19921/3-34

w sprawie przyjmowania obligacji 6% Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja — w ślad zarządzenia z dn. 12 października 1934 r. L. D. III. 16610/3/34¹⁾.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów, wszystkich Ministrów.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre władze państwowe robią trudności przy wymianie kaucyj względnie wadjiów w książeczkach oszczędnościowych złożonych po dniu 28 września 1933 r. na obligacje 6% Pożyczki Narodowej, traktując te książeczki jako, papiery wartościowe.

Celem usunięcia takiego stanu rzeczy Ministerstwo Skarbu prosi o wydanie stosownych zarządzeń, aby książeczki oszczędnościowe były w tych przypadkach traktowane narówni z gótownką, a zatem podlegały wymianie na obligacje Pożyczki Narodowej.

Przy tej sposobności Ministerstwo Skarbu zauważa, że ograniczenia zawarte w okólniku wyżej powołanym nie mają zastosowania w przypadkach zamiany obligacji pożyczek państwowych wylosowanych. W omawianych przypadkach na uzupełnienie kaucji w związku z wycofaniem (zrealizowaniem) obligacji wylosowanych mogą być przyjmowane również obligacje Pożyczki Narodowej.

Naczelnik Wydziału:
(—) *Dr. Bielak*

¹⁾ Pismem M. O. S. z dn. 25 stycznia 1935 r. Nr. Bd. 60/12-5 przesłano do wiadomości Panów Okręgowych Inspektorów Pracy, Prezesa Trybunału dla Spraw Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu, Naczelnego Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie oraz Dyrektorów Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń, Państwowych Zakładów Badania Żywności i Przedmiotów Użytku, Państwowych Zakładów Zdrojowych i Państwowych Szpitali dla Chorych Psychiczenie w Tworzech i Wilnie.

ZAMÓWIENIA I WPLATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA. UL. DŁUGA 38/40.

NAKŁADEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

TŁOCZONO CZCIONKAMI DRUKARNI PAŃSTWOWEJ, MIODOWA 22. Nr. 74834.

PRENUMERATA ROCZNA 12 ZŁ.

CENA ODDZIELNEGO NUMERU 1 ZŁ.